

به جمع اعضای خانواده بزرگ DLM خوش آمدید.

گاهی تغییری کوچک در روش‌های معمول، نتایج شگفت‌انگیزی به بار می‌آورد.

توجه ۱: هر فلش‌کارت دورو دارد، یکی روی فلش‌کارت (سوال) و دیگری پشت فلش‌کارت (جواب)؛ در فایل تقدیمی هر روی فلش‌کارت در وسط یک صفحه A5 قرار داده شده است تا به راحتی بتوانید فلش‌کارت‌های واقعی را تجسم کنید.

بنابراین در صورت گرفتن پرینت، دستور پرینت را باید دورو و طوری تعریف کنید که اعداد نظیر به نظیر پشت یکدیگر بیفتند.

(۱ پشت ۱، ۲ پشت ۲، ۳ پشت ۳ الی آخر)

توجه ۲: پس از گرفتن پرینت، می‌توانید قسمت‌های سفید کاغذ را جدا کنید تا ساینز واقعی فلش‌کارت‌ها به دست آیند.

توجه ۳: اگر حوصله داند، پرینت و برش فلش‌کارت‌ها را ندارید به دفتر پخش انتشارات واقع در خیابان جمهوری، خیابان گلشن، کوچه آزاد، پلاک ۲ مراجعه فرمایید تا حاضر و آماده و به شکل رایگان به شما تقدیم شود.

می‌توانید از طریق پست (برای شهرستانها) و از طریق پیک بادپا (برای تهران) نیز سмпل رایگان را دریافت فرمایید. بدین منظور با شماره تلفن ۰۲۱-۶۶۹۰۳۵۴۷ تماس حاصل فرمایید.

توجه ۴: دستورالعمل و همچنین جدول زمان‌بندی مطالعه نیز در ادامه همین فایل تقدیم شده است.

ما به موفقیت تک‌تک شما حساسیم.

با احترام

انتشارات تبلور دانش - گروه DLM

لطفاً اشتباه نشود.

سمپل رایگان، اشانتیون نیست. احترام به «حق انتخاب» شماست.

این حق شماست که فارغ از هیاهوهای تبلیغاتی ابتدا با پک ها آشنا شوید و سپس تصمیم گیری کنید.

تقدیم سمپل رایگان احترام به حق انتخاب شماست.

بدیهی است نمونه هایی که در اختیار شما عزیزان قرار گرفته دقیقاً همانی است که در پک کامل وجود دارد.

این وظیفه ماست که برای سرمایه شما حرمت قائل باشیم و مهم تر از هزینه ای که برای تهیه منابع آزمون کارشناسی ارشد می کنید، وقتی است

که در مهم ترین سال ها و لحظه های جوانی برای مطالعه و آمادگی در آزمون کارشناسی ارشد اختصاص می دهید.

نهایت تلاش خود را بخرج داده ایم که پک ها جامع باشند و مطلبی جا نیفتاده باشد و سئوالی خارج از پکها در کنکور مطرح نشود.

این، رویکرد DLM است که یا پکی را ارائه نکنیم یا پک قدرتمند و متفاوتی را ارائه نماییم که شما را از کتاب و کلاس بی نیاز کند.

با امید به اینکه بتوانیم نقشی در موفقیت شما داوطلب گرامی ایفا نماییم.

با احترام

DLMgroup

دستورالعمل مطالعه پک مالیه عمومی و بودجه

منابعی را که پک پوشش می‌دهد:

- مالیه عمومی:
- ۱- مالیه عمومی و خط مشی مالی دولت، دکتر غلامرضا عزیزی
- ۲- مالیه عمومی، دکتر ابوطالب مهندس و دکتر مهدی تقوی
- ۳- بودجه و مالیه عمومی، بهروز پورولی
- ۴- اقتصاد مالیه عمومی، دکتر منوچهر زندی حقیقی
- ۵- بررسی اقتصادی یارانه، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی
- ۶- تحلیل و بررسی اقتصادی سوبسید، عباس رحیمی/عباس کلانتری
- ۷- مالیه عمومی، دکتر عین‌الله علاء
- ۸- جزوه درسی مالیه عمومی دکتر مشایخی (در دانشگاه‌های کشور)
- ۹- جزوه درسی مالیه دکتر عباسیان (در دانشگاه‌های کشور)

۱۰- اقتصاد خرد و کلان، دکتر نظری

۱۱- اقتصاد خرد، دکتر عبادی

- بودجه:

- ۱- بودجه، دکتر فرچوند
- ۲- بودجه، دکتر موسی‌خانی
- ۳- اصول و مبانی نوین بودجه در ایران، دکتر موسی‌خانی
- ۴- بودجه‌ریزی دولتی، دکتر علی محمد اقتداری/ دکتر منوچهر تهرانی/ مهرداد اتحاد
- ۵- جزوه درسی بودجه دکتر طالب‌نیا (در دانشگاه‌های کشور)

- فصل پایانی (مباحث تکمیلی)، فصل مهمی است و بیشترین تعداد سوال را به خود اختصاص می‌دهد. مبدا چون فصل آخر است از آن غافل شوید.
- گاهی مطلب در یک فلش‌کارت جا نشده و ناچار شده‌ایم ادامه مطلب را در فلش‌کارت بعدی دنبال کنیم. لطفاً در چنین مواردی فلش‌کارت‌ها را با منگنه یا چسب به هم متصل کنید.
- تمامی فلش‌کارت‌ها با ذکر منبع می‌باشد.
- به همراه جعبه لایتنر، یک کیف لایتنر هم در اختیار شما قرار داده شده تا بتوانید فلش‌کارت‌های مربوط به هر روز را با خود حمل کنید و از زمان‌های پرت خود بهترین استفاده را نمایید.
- زمان‌بندی مطالعه روزانه در انتهای همین دستورالعمل در اختیار شما قرار داده شده است. خود همین نظم و برنامه‌ریزی ناخودآگاهی که با بهره‌مندی از روش DLM به دست می‌آورد، نقش بسزایی در طبقه‌بندی ذهنی مطالب و نتیجه‌گیری بهتر در آزمون ایفا می‌کند.
- با اطمینان کامل از روشی که انتخاب کرده‌اید، سعی کنید کاملاً مطابق دستورالعمل DLM مطالعه فرمایید؛ باور داشته باشید که ما به موفقیت تک تک شما حساسیم و نهایت تلاش خود را بخرج داده‌ایم که هیچ مطلبی جا نیفتد. از شما هم خواهش می‌کنیم کاملاً مطابق با دستورالعمل مطالعه فرمایید تا ان شاء الله... بهترین نتیجه را بگیرید. شنیدن خبر قبولی شما بهترین خبر برای ماست.

دستورالعمل DLM

«لازم است به خصوص در روزهای اول، مکرراً به این دستورالعمل مراجعه فرمایید تا وقتی که روش، ملکه ذهنتان شود.»

«دستورالعمل DLM بر پایه روش لایتنر (جی ۵) می‌باشد.»

روز اول: بر اساس جدول زمان‌بندی، فلش‌کارت‌های مربوط به روز اول را بردارید (از شماره ۱ تا ۳۰). یکی دو مرتبه به ترتیب شماره آنها را بخوانید. به ترتیب شماره به این خاطر که مطالب را به شکل مفهومی و پیوسته فرا بگیرید. (فاز اول)

حالا تلاش کنید روی فلش‌کارت‌ها را بخوانید و پاسخش را (پشت فلش‌کارت را) به یاد آورید و برای خود بیان کنید. اگر به یاد نیاورید به پشت فلش‌کارت نگاه کنید، پاسخ را بخوانید و برای خود از حفظ همان موقع تکرار نمایید. (فاز دوم)

فاز سوم: حفظ کردن فلش‌کارت‌هاست. در این مرحله فلش‌کارت‌ها را به دسته‌های ۵ تایی ۵ تایی تقسیم کنید، هر ۵ تایی را حفظ کنید، وقتی از خودتان امتحان گرفتید و مطمئن شدید که حفظ شده‌اید بعد بروید سراغ ۵ تایی بعدی و همین کار را ادامه دهید تا دسته ۵ تایی آخر. سپس یک دور هر ۳۵ فیش را از خودتان امتحان بگیرید و در خانه اول جعبه لایتنر قرار دهید.

نکته ۱: خانه کوچکتر، خانه شروع می‌باشد و فقط برای یک دسته فیش در نظر گرفته شده است.

توجه: این فرآیند ۳ فاز مطالعه را هر روز برای مطالعه هر دسته فلش کارت جدید رعایت کنید. این روش مطالعه کمک می‌کند تا در جلسه کنکور مستقیماً به سراغ گزینه صحیح بروید و معمولاً لازم نیست تمام گزینه‌ها را بخوانید. (به جز تست‌هایی که به شکل مفهومی طراحی می‌شوند و گزینه‌ها خیلی به یکدیگر نزدیک هستند.)

نکته ۲: در هنگام مطالعه فیش‌ها و سواس به خرج ندهید. اصلاً خودتان را برای اینکه ممکن است پاسخ یک فیش را به یاد نیاورید سرزنش نکنید. خیلی راحت و با آرامش آنهایی را که یاد گرفته‌اید از آنهایی که یاد نگرفته‌اید جدا کنید و آنهایی را که یاد نگرفته‌اید آنقدر مرور کنید تا یاد بگیرید. هیچ وقت عجله نکنید و به خود انرژی منفی ندهید. مطمئن باشید که این روش حداقل زمان را از شما می‌گیرد و بیشترین ثمره و بازدهی را برای شما خواهد داشت. سعی کنید دقیقاً مطابق دستورالعمل DLM مطالعه فرمائید. ضمناً در هنگام مطالعه فیش‌ها و هم در مروزها به صورت سئوالات (روی فیش) به اندازه پاسخ سئوالات (پشت فیش) و نیز به توضیحات داخل پرانتزها توجه نشان دهید.

روز دوم: باید دومین دسته از فلش کارت‌ها را مطالعه کنید. قبل از شروع به مطالعه دسته دوم، ابتدا دسته اول فلش کارت‌ها را که دیروز مطالعه کرده‌اید و در خانه اول جی ۵ قرار داده‌اید مرور کنید. آنهایی را که بلد بودید به خانه دوم جعبه انتقال دهید و آنهایی را که بلد نبودید و به یاد نمی‌آوردید در همان خانه اول بگذارید باقی بمانند. حالا طبق روش ۳ مرحله‌ای مطالعه سریع فیش‌ها که توضیح داده شد مطالعه گروه دوم فیش‌ها (فیش‌های جدیدی که در روز دوم باید مطالعه کنید) را شروع کنید و پس از یاد گرفتن آنها به همراه فیش‌هایی که در خانه اول وجود دارد فیش‌های جدید را نیز در خانه اول قرار دهید.

روز سوم: روش روز سوم دقیقاً مشابه روز دوم است. یعنی ابتدا باید فیش‌های موجود در خانه اول جعبه را مطالعه کنید. آنهایی را که بلد هستید به خانه دوم منتقل کنید و سپس شروع به مطالعه دسته سوم فیش‌ها (فیش‌های جدید) نمایید. و آنها را به همراه فیش‌هایی که در خانه اول باقی مانده درون خانه اول قرار دهید.

نکته مهم: باید قبل از انتقال فیش‌های خانه اول به خانه دوم، یک کارت عمودی پشت اولین دسته فیش‌های موجود در خانه دوم قرار دهید. فیش‌هایی که امروز به خانه دوم منتقل شدند نباید با فیش‌هایی که دیروز منتقل شدند مخلوط شوند و باید با یک کارت عمودی از یکدیگر جدا گردند.

در واقع پس از پایان روز سوم دو دسته فیش به طور مجزا در خانه دوم جعبه لایتنر و یک دسته فیش در خانه اول وجود دارد. (یعنی مجموعاً ۳ دسته فیش مجزا؛ (چون در روز سوم هستیم))

دو دسته فیشی که به طور مجزا در خانه دوم هستند آنکه جلوتر قرار گرفته فیش‌هایی است که در روز اول مطالعه کردید و آنکه عقب‌تر قرار گرفته فیش‌هایی است که در روز دوم مطالعه کردید. و فیش‌هایی که در خانه اول قرار دارند فیش‌هایی هستند که امروز برای اولین بار مطالعه کرده‌اید به همراه فیش‌هایی که هنگام انتقال به خانه‌های بعدی جعبه پاسخ آنها را فراموش کرده بودید و به خانه اول برگشتند.

روز چهارم: حتماً فکر می‌کنید ابتدا باید فیش‌های موجود در خانه اول را به خانه دوم منتقل کنید. در حالیکه این طور نیست. به نکته بسیار مهم زیر توجه فرمائید:

نکته بسیار مهم: گنجایش خانه دوم فقط برای دو دسته فیش است. (خواه دسته‌های ۵ تایی خواه ۱۰۰ تایی و ...) اکنون گنجایش خانه دوم پر شده است و مجاز نیستیم دسته فیش جدیدی به آن دو اضافه کنیم. از طرفی باید خانه اول را انتقال دهیم تا برای پذیرش فیش‌های جدید (فیش‌هایی که باید در روز چهارم مورد مطالعه قرار بگیرند) خالی شود. پس چه می‌کنیم؟

ابتدا اولین دسته فیش‌های موجود در خانه دوم را (که به وسیله یک کارت عمودی از دسته دوم موجود در خانه دوم جدا شده) از خودمان آزمون می‌گیریم. فیش‌هایی را که بلد بودیم به خانه سوم و فیش‌هایی را که بلد نبودیم حتماً به خانه اول برمی‌گردانیم. سپس فیش‌های موجود در خانه اول را به خانه دوم انتقال می‌دهیم (با حفظ استقلال از فیش‌های موجود در خانه دوم به وسیله یک کارت عمودی) و در نهایت فیش‌های جدید را مطالعه کرده و کنار فیش‌هایی که احتمالاً به خانه اول برگشته‌اند قرار می‌دهیم.

اکنون فیش‌هایی که قبلاً در جعبه دوم قرار داشتند دسته فیش اولی موجود در جعبه دوم و فیش‌هایی که امروز از خانه اول به دوم انتقال دادیم دسته فیش دومی موجود در خانه دوم را تشکیل می‌دهند که به وسیله یک کارت عمودی جدید از هم جدا شده‌اند. و در خانه سوم نیز یک دسته فیش وجود دارد.

نکته: بدیهی است که وقتی می‌گوییم دسته فیشی را به خانه بعدی انتقال می‌دهیم یعنی ابتدا از خودمان فیش‌های مربوط به آن دسته را آزمون می‌گیریم یعنی صورت سؤال (روی فیش) را می‌خوانیم و جواب را از بر بیان می‌کنیم. فیش‌هایی را که بلد بودیم به خانه بعدی انتقال می‌دهیم و فیش‌هایی را که فراموش کرده‌ایم حتی اگر به خانه پنجم جعبه هم رسیده باشند به خانه اول برمی‌گردانیم.

روز پنجم: هیچ فیشی نباید از خانه سوم به خانه چهارم منتقل شود چرا که خانه سوم هنوز پر نشده و در آن یک دسته فیش قرار دارد. در حالی که خانه سوم با چهار دسته فیش مجزا پر می‌شود. به طور کلی تا گنجایش خانه‌های جعبه کاملاً پر نشده باشد مجاز نیستیم هیچ دسته فیشی را انتقال دهیم.

امروز ابتدا دسته فیش جلویی موجود در خانه دوم را با حفظ مجزا بودن (یعنی بین آنها کارت عمودی قرار می‌دهیم) به خانه سوم انتقال می‌دهیم. سپس از خانه اول دسته فیش‌ها را به خانه دوم منتقل می‌کنیم و در نهایت دسته فیش‌های جدید را مطالعه کرده و در خانه اول قرار می‌دهیم.

الآن باید در خانه سوم دو دسته فیش مجزا، در خانه دوم دو دسته فیش مجزا و در خانه اول یک دسته فیش وجود داشته باشند که در مجموع می‌شود ۵ دسته فیش چون امروز روز پنجم مطالعه بود.

نکته مهم: گنجایش خانه‌های جعبه لایتنر به صورت زیر است:

(در این مورد هیچ‌گونه تفاوتی بین روش DLM با روش لایتنر وجود ندارد چرا که گنجایش خانه‌ها براساس تحقیقات این روانشناس برجسته معرفی شده و کاملاً منطبق با فرایند طبیعی مغز انسان است.)

خانه اول: فقط یک دسته فیش که حتماً بایستی ظرف مدت ۲۴ ساعت (یا زودتر) به خانه دوم منتقل شود. چرا که فرایند طبیعی مغز انسان به این صورت است که ۷۰ درصد مطالب را بعد از ۲۴ ساعت به فراموشی می‌سپارد و این کاملاً طبیعی است و برای همه انسانها وجود دارد. اگر طی این ۲۴ ساعت یکبار دیگر مطالب مرور شوند از حافظه کوتاه مدت به حافظه بلندمدت نزدیکتر می‌شوند. و اگر مثلاً چند روز دسته فیش‌های موجود در خانه شماره یک را مطالعه نکنیم زمانی که چند روز قبل برای یاد گرفتن آنها اختصاص داده بودیم تقریباً هدر می‌رود چرا که احتمالاً بیشتر مطالب را فراموش کرده‌ایم و باید از نو مطالعه کنیم.

این حساسیت در مورد خانه‌های شماره ۳ به بعد کمتر می‌شود. چرا که مطالب به حافظه بلندمدت (به واسطه مرور برنامه‌ریزی شده‌ای که مطابق با فرایند طبیعی مغز انسان است) نزدیکتر شده‌اند.

پس سعی کنید دسته فیش‌های موجود در خانه اول را حداکثر فردای مطالعه به خانه دوم انتقال دهید.

خانه دوم: ظرفیت آن دو دسته فیش است. یعنی تا دو دسته فیش مجزا در آن وجود نداشته باشد اجازه نداریم هیچ فیشی را از خانه شماره ۲ به خانه بعدی آن منتقل کنیم.

خانه سوم: ظرفیت آن ۴ دسته فیش مجزا است.

خانه چهارم: ظرفیت آن ۸ دسته فیش مجزا است.

خانه پنجم: ظرفیت آن ۱۵ دسته فیش مجزا است.

نکته: بعد از آنکه فیش‌ها از خانه پنجم خارج شد (یعنی فیش‌هایی که حداقل ۵ بار مرور شده‌اند و پاسخ صحیح آنها را بلد بوده‌اید، یک بار در روز اول از خودمان آزمون گرفته‌ایم، یکبار در روز دوم، یکبار در روز چهارم، یکبار در روز هشتم، یکبار در روز شانزدهم و یکبار هم در روز سیام بعد از اولین مطالعه) دیگر می‌توانید مطمئن باشید که مطالب برای همیشه در حافظه شما باقی می‌ماند.

نکته بسیار بسیار مهم: در هر بار مرور و آزمون فیش‌ها، فیش‌هایی را که فراموش کرده باشید حتی اگر در خانه پنجم جعبه لایتنر هم باشند باید حتماً به خانه شماره یک برگردند نه خانه قبلی. این مهمترین قاعده جی‌۵ است که توسط ادوین گاترین ارائه شده و رعایت آن کاملاً حیاتی است.

روز ششم: مطابق روز پنجم است. در پایان روز ششم سه دسته فیش مجزا در خانه شماره ۳، دو دسته فیش مجزا در خانه شماره ۲ و یک دسته فیش جدید (که در روز ششم مطالعه کرده‌اید) در خانه اول جعبه قرار دارد.

روز هفتم: نیز مطابق روز پنجم و ششم انجام می‌شود. با این تفاوت که در روز هفتم خانه شماره ۳ که ظرفیت آن چهار دسته فیش بود پر می‌شود.

روز هشتم: ابتدا باید اولین دسته فیش موجود در خانه سوم را به خانه چهارم انتقال دهید (زیرا گنجایش خانه سوم، ۴ دسته فیش است و دیروز پر شده است و حالا باید دسته فیش جلویی آنرا به خانه چهارم انتقال دهیم). سپس دسته فیش جلویی موجود در خانه شماره ۲ را پشت سه دسته فیش باقی مانده در خانه شماره ۳ با حفظ مجزا بودن انتقال می‌دهیم. در مرحله سوم دسته فیش موجود در خانه شماره یک را که دیروز مطالعه کرده‌اید به خانه دوم انتقال دهید و در نهایت فیش‌های جدید مربوط به روز هشتم را مطالعه کرده و یاد بگیرید و در خانه شروع (خانه شماره یک) قرار دهید.

روزهای ۱۵-۹: مطابق روز هشتم عمل کنید. در روز پانزدهم جعبه شماره ۴ نیز پر می‌شود (با هشت دسته فیش مجزا)

روز ۱۶: لازم است ابتدا اولین دسته فیشی را که به خانه شماره ۴ انتقال پیدا کرده بود (دسته فیش جلویی) را به خانه شماره ۵ منتقل نماییم.

سپس دسته فیش جلویی خانه شماره ۳ را به ۴

پس از آن دسته فیش جلویی خانه شماره ۲ را به ۳

بعد از آن دسته فیش جلویی خانه شماره ۱ را به ۲

و در نهایت فیش‌های جدید مربوط به این روز را مطالعه کرده، یاد بگیرید و در خانه اول قرار دهید.

روز ۳۰-۱۷: مطابق با دستورالعمل روز شانزدهم رفتار کنید.

نکته: در روز سیام اولین دسته فیش از انتهای جعبه خارج می‌شود و این روند که اکنون ملکه ذهن شما شده باید ادامه پیدا کند تا آخرین فیش‌هایی را که برای شما طراحی شده یاد بگیرید و از خانه پنجم خارج شوند.

نکته مهم: دقت کنید وقتی مثلاً می‌گوییم روز هفتم باید فلان کار را انجام دهید منظور در مرحله هفتم است. مثلاً فرض کنید که روز اول شروع شما با متد DLM شنبه باشد. قاعدتاً باید وظایف روز هفتم را ۷ روز بعد یعنی در روز جمعه‌ای که در پی می‌آید انجام دهید. خوب شاید کاری پیش بیاید که نتوانید یک روز اصلاً از جعبه استفاده کنید یا مثلاً تصمیم بگیرید جمعه را استراحت کنید. بدیهی است که در این صورت برای شما روز هفتم دیگر جمعه نیست. یعنی تکالیف مربوط به روز هفتم (مرحله هفتم) را باید در روز شنبه انجام دهید.

البته توصیه می‌کنیم طوری برنامه‌ریزی کنید که بتوانید مرحله به مرحله و با آهنگی ملایم متد DLM را طی کنید و بدون اینکه اصلاً احساس سختی کنید یا احساس کنید دارید درس می‌خوانید حجم زیادی از مطالب را خودبخود خواهید آموخت و درصد بالای ۸۰ را در آزمون سراسری کسب خواهید کرد.

«این معجزه DLM است.»

نکته دیگر اینکه می‌توانید هر روز ابتدا دسته فیش‌های جدید را در «شروع مطالعه» فرا بگیرید (که ذهن شما کاملاً آماده و به اصطلاح «Fresh» است) و بعد به مرور فیش‌های روزهای قبل بپردازید.

در پایان مجدداً به برخی از قوانین بسیار مهمی که باید حتماً حین استفاده از روش DLM رعایت کنید اشاره می‌کنیم:

- ۱- دسته فیش‌های موجود در خانه شماره یک حداکثر باید ظرف مدت ۲۴ ساعت به خانه دوم منتقل شود. (زودتر هم می‌تواند منتقل شود، اما سعی کنید دیرتر نشود).
- ۲- هرگز خود را برای فیش‌هایی که فراموش کرده‌اید سرزنش نکنید.
- ۳- فیشی که فراموش کرده‌اید در هر مرحله‌ای که باشد باید به خانه شماره یک برگردد. و این نکته بسیار مهمی است.
- ۴- تا ظرفیت خانه‌ای پر نشده باشد مجاز نیستیم هیچ دسته فیشی را از آن به خانه بعدی انتقال دهیم.

ظرفیت خانه‌ها به شکل زیر است:

۱

۲

۴

۸

۱۵

--	--	--	--	--

۵- فقط می‌توانیم در یک روز یک دسته فیش از هر خانه‌ای به خانه بعدی انتقال دهیم. یعنی پس از آنکه خانه‌ای پر شد فردای آن روز فقط جلوترین و اولین دسته فیش را به خانه بعدی انتقال می‌دهیم. روزهای بعدی نوبت دسته‌های بعدی خواهد بود.

۶- می‌توانید در یک روز تعداد بیشتر یا کمتری فلش‌کارت نسبت به جدول زمان‌بندی پیشنهادی ما مطالعه کنید. تعداد فلش‌کارت‌ها مهم نیست، رعایت روش مهم است.

اندازه خانه‌های جعبه‌ای هم که در اختیار شما قرار داده شده، قابل تغییر است.

۷- در طراحی فرایند یادگیری لایت‌ر نوعی پاداش و تشویق درونی وجود دارد که نشاط‌آور است. وقتی فیشی را که بلد هستید به خانه بعدی انتقال می‌دهید نوعی حس رضایت درون شما به وجود می‌آید که انگیزه و انرژی شما را برای ادامه مسیر دو چندان می‌سازد.

چند نکته:

- نمر درصدها امسال برای داوطلبانی که از روش DLM برای مطالعه درس‌ها بهره‌مند شده اند بین ۲۰٪ تا ۳۰٪ ارتقا خواهد یافت. پس به درصدهای سال‌های گذشته توجه نکنید و نهایت تلاش خود را بنمایید که در هر درس بهترین نتیجه ممکن را اخذ کنید.

- بدیهی است تعداد رقابتی که از یک‌های DLM استفاده می‌کنند چندین برابر ظرفیت پذیرش دانشگاه‌هاست. از آنها غافل نشوید. البته، رقابت اصلی بین شما دی.ال.امی‌ها شکل خواهد گرفت.

- ما نهایت تلاش خود را به کار گرفته‌ایم تا تک‌تک فیش‌ها استاندارد و مطلوب باشد. ممکن است در بین فیش‌ها با معدود فیش‌هایی مواجه شوید که علی-رغم چندین بار تکرار و شاید جلو رفتن در جعبه و دوباره برگشتن به خانه اول باز هم در ذهن شما باقی نماند. در این گونه موارد می‌توانید برای خودتان به دلخواه چیزهایی به فیش مورد نظر اضافه یا از آن کم کنید تا شما را راهنمایی کند. البته در انجام این کار عجله نکنید و راحت‌طلب نباشید. سعی کنید جوابها را همان‌طوری که هستند و بخصوص در مورد جوابهای یک‌کلمه‌ای با همان واژه‌ها به خاطر بیاورید و همچنین فیش‌های مهمی را که خود تشخیص می‌دهید یا ما آنها را تعیین کرده‌ایم تغییر ندهید.

- به این خاطر هر سرفصل با رنگی متفاوت و طرحی زیبا در اختیار شما قرار داده شده که «خود رنگ» کمک به پیوند انسان با «من کودکی» خویش می‌کند و ما به من کودکی و حافظه تصویری توجه نشان می‌دهیم. معتقدیم لازم نیست مطالعه، یک اجبار کسل کننده برای قبولی در آزمون باشد، بلکه می‌تواند یک فعالیت شیرین، شاد و خوشایند باشد. به همین خاطر تلاش کرده‌ایم مطالب با زبانی ساده و با مثال‌هایی ملموس بیان شوند و کمترین تلاش ذهنی را از داوطلب، طلب کند. و نیز این همه کتاب را که ضخامت صفحات هریک قبلاً باعث می‌شد اصلاً رغبت نکنیم طرفش برویم، حالا همه یکجا در یک یک در اختیار شما عزیزان قرار داده شده آن هم در قالب فلش‌کارت؛ فلش‌کارت‌هایی که می‌توانید هر روز با خود حمل کنید و در اوقات پرت خود در طول روز مطالعه‌شان کنید.

- در پایان هر سرفصل به وبسایت گروه DLM به آدرس www.DLMgroup.ir مراجعه فرمایید؛ تست‌های مربوط به هر سرفصل و نیز آزمون‌های آزمایشی (به همراه پاسخ تشریحی) در اختیار شما قرار داده شده، دانلود نموده و حل کنید. این کار کمک زیادی به جمع‌بندی و طبقه‌بندی ذهنی مطالب می-کند.

- این بسیار با اهمیت است که آمادگی‌ای را که در پایان مطالعه فلش‌کارت‌ها به دست می‌آورید تا روز کنکور حفظ (و حتی تقویت) کنید؛ این مهم با زدن تست‌های سال‌های گذشته کنکور تحقق می‌یابد.

- در جلسه کنکور ابتدا تست‌هایی را که مطمئن هستید بلدید بزنید، سپس دوباره برگردید و تست‌های مشکل‌تر یا تست‌های زمان‌برتر را اگر فرصت کافی داشتید پاسخ دهید. توجه داشته باشید خطر نمره منفی بزرگترین تهدید برای شما محسوب می‌شود که می‌تواند پاسخ‌های صحیح شما را ضایع کند. «پس جداً از پاسخ دادن به تست‌هایی که به پاسخ آن مطمئن نیستید، پرهیز کنید و با خیال راحت در پاسخ‌نامه سفید بگذارید. دیگران آنها را جواب می-دهند، نمره منفی می‌گیرند و شما از آنها جلو خواهید افتاد.»

- حتماً تلفن همراه خود را به آدرس mobile@DLMgroup.ir ایمیل کنید یا به ۰۱۷۷۴۰۰۰۷۶۵۰۰ پیامک بزنید و در متن پیامک تایپ کنید: **MalieBoodje**

کلیه اطلاع‌رسانی‌های ما از طریق SMS صورت می‌گیرد.

- هر از چند گاهی به این دستورالعمل مراجعه کنید چون ممکن است توجه شما به نکات جدیدی جلب شود که قبلاً به آنها توجه نکرده‌اید.

- DLM را به بهترین دوستان خود معرفی کنید.

- ما را در جریان نظرات، پیشنهادات، ایده‌ها و انتقادات خود قرار دهید. (idea@DLMgroup.ir)

با امید به موفقیت شما در این درس و در کسب نتیجه موفقیت‌آمیز در کل کنکور لطفاً ما را از نظرات و پیشنهادات خود آگاه فرمایید.

با احترام

انتشارات تبلور دانش-گروه DLM

جدول زمان‌بندی مطالعه پک «مالیه عمومی و بودجه» DLM

۲۵-۱	روز اول
۴۶-۲۶	روز دوم
۶۹-۴۷	روز سوم
۹۳-۷۰	روز چهارم
۱۲۱-۹۴	روز پنجم
۱۴۹-۱۲۲	روز ششم (پایان فصل اول)
۱۸۹-۱۵۰	روز هفتم
۲۳۰-۱۹۰	روز هشتم
۲۸۱-۲۳۱	روز نهم
۳۳۶-۲۸۲	روز دهم (پایان فصل دوم)
۳۸۲-۳۳۷	روز یازدهم
۴۲۷-۳۸۳	روز دوازدهم
۴۵۰-۴۲۸	روز سیزدهم
۴۹۱-۴۵۱	روز چهاردهم
۵۰۹-۴۹۲	روز پانزدهم (پایان فصل سوم)
۵۵۵-۵۱۰	روز شانزدهم
۶۰۴-۵۵۶	روز هفدهم (پایان فصل چهارم)
۶۳۴-۶۰۵	روز هجدهم
۶۷۸-۶۳۵	روز نوزدهم
۷۱۳-۶۷۹	روز بیستم
۷۴۰-۷۱۴	روز بیست و یکم (پایان فصل پنجم)
۷۷۱-۷۴۱	روز بیست و دوم
۸۲۱-۷۷۲	روز بیست و سوم (پایان فصل ششم)
۸۵۷-۸۲۲	روز بیست و چهارم
۹۰۸-۸۵۸	روز بیست و پنجم
۹۵۳-۹۰۹	روز بیست و ششم (پایان فصل هفتم)
۹۸۸-۹۵۴	روز بیست و هفتم
۱۰۲۶-۹۸۹	روز بیست و هشتم
۱۰۶۸-۱۰۲۷	روز بیست و نهم
۱۱۱۸-۱۰۶۹	روز سی‌ام (پایان فصل هشتم)
۱۱۶۹-۱۱۱۹	روز سی و یکم
۱۲۱۱-۱۱۷۰	روز سی و دوم (پایان فصل نهم)
۱۲۳۸-۱۲۱۲	روز سی و سوم

۱۲۵۸ – ۱۲۳۹	روز سی و چهارم
۱۲۹۸ – ۱۲۵۹	روز سی و پنجم
۱۳۲۹ – ۱۲۹۹	روز سی و ششم
۱۳۶۶ – ۱۳۳۰	روز سی و هفتم
۱۴۰۸ – ۱۳۶۷	روز سی و هشتم
۱۴۵۹ – ۱۴۰۹	روز سی و نهم (پایان فصل دهم)

قسمتی از دارایی یا درآمد افراد که به منظور پرداخت
مخارج عمومی و اجرای سیاست‌های مالی در راستای
حفظ منافع اقتصادی اجتماعی و سیاسی
کشور به موجب قوانین و به وسیله اهرم‌های
اجرایی اداری وصول می‌شود نامیده می‌شود.

مالیه / دکتر خورشیدی و رنگریز

مالیات

تمایل مردم به پرداخت داوطلبانه مالیات از یک سو
به درجه‌ی و از سوی دیگر به میزان
..... آنان نسبت به دستگاه دولت بستگی
دارد.

رشد اجتماعی - اعتماد و خوشبینی

کتاب مالیه دکتر ابوطالب

با توجه به تعریف گاستون ژر از مالیات، سه صفت اصلی
مالیات عبارتند از:

۱- **اجباری بودن:** یعنی اگر مالیات دهنده مالیات خود را نپردازد دولت آن را به زور دریافت می‌کند.

۲- **بدون عوض بودن:** یعنی مالیات دهنده با آن که از مزایای مخارج عمومی از قبیل بهداشت، فرهنگ و ... به طور غیرمستقیم استفاده می‌کند و لیکن چون بین مالیاتی که پرداخت می‌نماید و استفاده‌ای که از خدمات دولتی می‌برد هیچ گونه رابطه‌ای وجود ندارد به این جهت مالیات را بدون عوض خاص می‌پردازد.

۳- **قطعی بودن:** زیرا بر خلاف قرضه که به قرض دهنده برگشت داده می‌شود مالیات هیچ‌گاه قابل استرداد نیست و پرداخت قطعی است که مالیات دهنده به دولت می‌پردازد.

مالیه / دکتر عزیزی

مالیات دارای سه صفت اصلی و و است.

اجباری بودن
بدون عوض بودن
قطعی بودن

مالیه / دکتر عزیزی

تعریف عوارض

عوارض عبارت از وجوهی است که دولت یا شهرداری‌ها به خاطر مصالح عمومی جهت مصارف خاصی در برابر تهیه و تسلیم عوض یا خدمت معینی از اشخاص ذی نفع دریافت می‌نماید. عوارض به عوض آن گونه نیست که مانند مالیات از همه دریافت شود بلکه منحصرأً از کسانی که از خدمات شهری استفاده می‌نمایند اخذ می‌گردد مانند عوارض نوسازی

مالیه / دکتر عزیزی

تفاوت مالیات و عوارض

مالیات عبارت است از وجوهی که براساس قانون بر پایه مأخذ تعلق از ثروت یا درآمد افراد محاسبه و وصول می‌شود و به هیچ وجه ارتباطی به استفاده‌ای که اشخاص از سازمان‌های دولتی می‌برند ندارد. در حالی که عوارض مبلغی است که در ازای خدمت معینی به دولت به ویژه به ادارات و مؤسسات محلی پرداخت می‌شود مانند عوارض گمرکی.

چون وصول عوارض برای صرف هزینه معین است، بنابراین دولت‌ها کل مبلغ وصولی و نوع مصرف و عملیاتی که در ظرف یک سال مالی با آن مبلغ انجام داده‌اند به آگاهی اهالی شهر یا کشور می‌رسانند.

کارایی اقتصادی مالیات و نکات آن (مهم)

تأثیر مالیات در محدود کردن مخارج یا مصرف، کارایی اقتصادی نامیده می‌شود.

۱- مالیاتی که پس انداز را تهدید کند، کارا تر است.

۲- به عقیده‌ی نیکلاس کالدور مؤثرترین سیستم مالیاتی سیستمی است که در آن مالیات بر مصرف و مالیات بر هزینه‌های سرمایه‌ای وجود دارد.

جزوه کانون

تأثیر مالیات در محدود کردن مخارج یا مصرف
نامیده می شود.

کارایی اقتصادی

جزوه کانون

اگر مالیات داشته باشد می‌گویند این مالیات
نه تنها وضعیت کارایی اقتصادی را به هم نخواهد زد بلکه
باعث حفظ آن نیز می‌شود.

فقط یک اثر یا بار عادی

مالیه / دکتر عزیزی

مالیات بر درآمد، مصرف را و اگر فرد تمایل به
ثبات سهم هزینه مانند قبل از وضع مالیات داشته باشد
پس انداز می‌یابد.

کاهش - کاهش

مالیه / دکتر عزیزی

از نقطه نظر پیروان کینز مالیات بر درآمد یک نوع غیر موثر از مالیات است. بنابراین تعریفی که از کارایی اقتصادی مالیات می شود بنا به این ترتیب کدام است؟

(سراسری - ۷۹)

۱. اثر مالیات در افزایش درآمد و مصرف
۲. اثر مالیات در محدود کردن درآمد و مصرف
۳. اثر مالیات در محدود کردن مخارج یا مصرف
۴. اثر مالیات در محدود کردن درآمد و سرمایه گذاری

گزینه ۳

کارایی اقتصادی مالیات یعنی اثر آن در محدود کردن
مخارج یا مصرف

مالیه / دکتر علاء

در صورتی که برای رسیدن به درآمد ملی در سطح اشتغال کامل، هزینه‌های دولت از تأمین گردد، اثر ضد تورمی آن بیشتر از اثر ضد تورمی است.

مالیات غیرمستقیم

مالیات بر درآمد

زیرا در مالیات بر درآمد کاهش تقاضا کمتر از مقدار مالیات جمع آوری شده می باشد در حالی که در مالیات غیرمستقیم کاهش تقاضا برابر مالیات جمع آوری شده است.

جزوه کانون

وضع مالیات باعث می‌شود که برای ثابت نگاه داشتن
مبلغ خالص دریافتی باید ساعت کاری را
داد.

افزایش

مالیه / دکتر عزیزی

هدف اصلی مخارج عمومی

رسیدن به اصل حد مزاج (اصل MSA) یا اصل
حداکثر رفاه کل جامعه است که به عنوان اصل
هادی سیاست‌گذاری دولت و ساخت دهنده مالیه
عمومی به شمار می‌آید.

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

عوامل تشخیص مالیات

۱- مأخذ و مبنای مالیات

۲- نرخ مالیات

۳- مبلغ مالیات

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

مأخذ و مبنای مالیات

عین شیء یا موضوعی که مالیات طبق شرایطی به آن تعلق می‌گیرد.

تعریفی دیگر:

یک واحد ارزش یا امتیاز یا مالی که مالیات بر آن بسته و عایدی مالیاتی از روی آن محاسبه می‌گردد.

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

عین شیء یا موضوعی که مالیات طبق شرایطی به آن تعلق
می گیرد نامیده می شود.

مبنا یا مأخذ مالیات

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

نرخ مالیات

درصدی از مأخذ مالیات است که مبنای محاسبات مالیات مورد نظر قرار می‌گیرد (اندازه اخذ مالیات) به سه دسته تقسیم می‌شود:

۱- نرخ تناسبی

۲- نرخ تصاعدی

۳- نرخ تنازلی

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

درصدی از مأخذ مالیات که مبنای محاسبات مالیات
مورد نظر قرار می گیرد است.

نرخ مالیات

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

آخرین نرخ‌ی که یک مؤدی مالیاتی بر مبنای آن مالیات
می‌پردازد نام دارد.

نرخ نهایی مالیات

کتاب مالیه / دکتر ابوطالب

اگر با تغییرات مأخذ مالیات نرخ مالیات تغییری نکند،
مالیات با نرخ است.

تناسبی

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

اگر با افزایش مأخذ مالیات نرخ مالیات نیز افزایش یابد
مالیات با نرخ است.

(تصاعدی)

- ۱- تصاعدی کلی
- ۲- تصاعدی متقابل
- ۳- تصاعدی طبقه‌ای

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

نرخ تصاعدي کلی

در صورت تقسیم مبنا یا مأخذهای مالیاتی به طوری که هر طبقه خود مشمول نرخ مشخص مالیاتی گردد نرخ مالیات، تصاعدی کلی است و تجاوز درآمد شخص (در مالیات بر درآمد) از یک طبقه، جزء طبقه بعدی محاسبه می‌شود.

✱ این نرخ مغایر با عدالت مالیاتی است.

✱ در ایران آب، برق و تلفن مشمول پرداخت مالیات از این نوع نرخ است.

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

مثال برای نرخ تصاعدی کلی

اگر در آمد کارکنان یک سازمان را در ۴ دسته اصلی پشت
فیش تقسیم بندی نماییم. نرخ تصاعدی کلی مانند نرخ های
این دسته های اصلی است.

فصل دوم	مالیات	مالیه عمومی و بودجه
	٪۱۰	۱۰۰۰-۲۰۰۰
	٪۱۲	۲۰۰۰-۳۰۰۰
	٪۱۳	۳۰۰۰-۴۰۰۰
	٪۱۴	۴۰۰۰-۵۰۰۰

حال اگر درآمد فردی ۲۱۰۰ باشد تمامی درآمد او مشمول
 نرخ مالیات ۱۲٪ می شود و با کسی که درآمد او ۲۹۰۰
 می باشد تفاوتی در پرداخت مالیات ندارد.

نرخ تصاعدي متمایل (مهم)

هرچه مأخذ مالیات وسیع‌تر شود، نرخ مالیات افزایش کمتری می‌یابد (حالت کاهش‌یابنده دارد)

✱ این نرخ مغایر با اصل مالیاتی است.

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

در مالیات با نرخ تصاعدی متمایل با مأخذ
مالیات، نرخ مالیات و با مأخذ
مالیات، نرخ مالیات می یابد.

(مهم)

افزایش
افزایش کمتری
کاهش
کاهش بیشتری

مثال برای نرخ تصاعدی متمایل

اگر دسته بندی زیر را برای درآمد افراد در نظر بگیریم
نرخ های ارائه شده تصاعدی متمایل است:

۱۰۰۰-۲۰۰۰	٪۱۲	} ۲ درصد افزایش
۲۰۰۰-۳۰۰۰	٪۱۴	
۳۰۰۰-۴۰۰۰	٪۱۵	} ۱ درصد افزایش

همانطور که مشاهده می فرمایید با افزایش مأخذ مالیات، نرخ مالیات افزایش کمتری می یابد و درآمدی که از طبقه ای فراتر رود نسبت به مازاد درآمد در طبقه ی بعدی قرار می گیرد مثلاً اگر درآمد فردی ۲۲۰۰ باشد تا ۲۰۰۰ را با نرخ ۱۲٪ و ۲۰۰ که مازاد بر طبقه ی اول است را باید با نرخ ۱۴٪ مالیات بپردازد.

نرخ تصاعدی طبقه‌ای

برای هر طبقه نسبت به مازاد طبقه قبل، نرخ طبقه مورد
نظر محاسبه می‌گردد.

✱ این نرخ مالیاتی موافق با اصل عدالت مالیاتی

است یعنی عدالت اجتماعی در برقراری مالیات با این
نرخ صورت می‌گیرد.

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

مثال برای نرخ تصاعدی طبقه ای

اگر درآمد افراد را در دسته های زیر طبقه بندی نماییم برای
نرخ تصاعدی طبقه ای می توان گفت:

۱۸٪ ۱۰۰۰-۲۰۰۰

۱۰٪ ۲۰۰۰-۳۰۰۰

۱۲٪ ۳۰۰۰-۴۰۰۰

اگر فردی دارای درآمد ۳۳۰۰ باشد تا ۲۰۰۰ را با نرخ ۸٪،

۱۰۰۰ بعدی را که به طبقه سوم می رسد با نرخ ۱۰٪ و

۳۰۰ مازاد بر طبقه ی دوم را که در طبقه ی سوم قرار

می گیرد با نرخ ۱۲٪ مالیات می پردازد که کاملاً با اصل عدالت اجتماعی استوار است.

اگر هرچه مبنا یا مأخذ مالیات وسیع تر شود از نرخ مالیات
کاسته شود، مالیات با نرخ است.

تنازلی

* این نرخ مغایر با اصل عدالت مالیاتی است.

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

مبلغ مالیات

مبلغی که بر مأخذ مختلف مالیات تعلق می‌گیرد و از مؤدیان وصول می‌گردد. نحوه محاسبه مبلغ مالیات به صورت زیر می‌باشد.

$$\text{مأخذ مالیات} \times \text{نرخ مالیات} = \text{مبلغ مالیات}$$

از تقسیم کل مبلغ مالیات بر مأخذ مالیات(۱).....
به دست می آید.

.....(۲)..... از تغییرات مقادیر مالیات به تغییرات مقادیر
درآمد به دست می آید.

۱- نرخ متوسط مالیات (ART)

۲- نرخ نهایی مالیات (MRT)

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

در مالیات تصاعدی نرخ نهایی مالیات با نرخ متوسط
مالیات چه رابطه‌ای دارد؟

در مالیات تناسبی و تنازلی چطور؟

(مهم)

در یک ساختار مالیات تصاعدی، نرخ نهایی مالیات
بزرگتر از نرخ متوسط مالیات است. $MRT > ART$

در یک ساختار مالیات تناسبی، نرخ نهایی مالیات با نرخ
متوسط مالیات برابر است. $MRT = ART$

در یک ساختار مالیات تنازلی نرخ نهایی مالیات از نرخ
متوسط مالیات کوچکتر است. $MRT < ART$

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

مثال برای نرخ نهایی و نرخ متوسط در انواع نرخ های مالیاتی

مالیات زیر مالیاتی تصاعدی است: (t نرخ مالیات)

$$T = ۲t^۲$$

$$\text{نرخ نهایی مالیات} = \frac{\Delta T}{\Delta Y} = \frac{dT}{dY} = ۴t$$

$$\text{نرخ متوسط مالیات} = \frac{T}{t} = \frac{۲t^۲}{t} = ۲t$$

$$۴t > ۲t$$

مالیات زیر مالیاتی تناسبی است:

$$T = \gamma t$$

$$MRT = \frac{\Delta T}{\Delta Y} = \gamma$$

$$ART = \frac{T}{t} = \gamma$$

$$MRT = ART$$

مالیات زیر مالیاتی تنازلی است:

$$T = \frac{\gamma}{t}$$

$$MRT = \frac{\Delta T}{\Delta Y} = \frac{-\gamma}{t^2}$$

$$ART = \frac{T}{t} = \frac{\gamma}{t^2}$$

$$MRT < ART$$

نرخ مؤثر مالیات به و بستگی
دارد.

نرخ صوری مالیات
استهلاک

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پرویان

آن قسمت از یک دارایی بادوام را که در طول سالیان عمر
آن از بین می رود و فرسوده می شود گویند.

استهلاک

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پرویان

نرخ‌ی که مقدار واقعی فرسودگی دارایی یا سرمایه را
اندازه‌گیری
می‌نماید است.

نرخ استهلاك واقه‌ی اقتصادی

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پژویان

اگر نرخ استهلاک برابر با نرخ استهلاک واقعی اقتصادی باشد، برقراری مالیات(۱)..... را با(۲)..... کاهش خواهد داد. یعنی نرخ(۳)..... مالیاتی و نرخ(۴)..... آن یکسان خواهد بود.

- ۱- ارزش خالص جریان درآمد
- ۲- نرخ اسمی مالیات
- ۳- مؤثر
- ۴- اسمی

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پژوهان

هرچه نرخ استهلاك بیشتر باشد، نرخ مؤثر مالیاتی
..... خواهد بود و صرفه جویی مالیاتی برای
سرمایه‌گذار (شرکت) بیشتر می‌شود.

کمتر

میان نرخ استهلاک و نرخ مؤثر مالیاتی رابطه معکوس
وجود دارد.

اقتصاد بخش عمومی/ دکتر پژوهان

اگر نرخ استهلاك كوچكتر از نرخ استهلاك واقعي
اقتصادی باشد، سرمایه‌گذاری در حالی که
نرخ استهلاك، سرمایه‌گذاری را تشویق می-
کند.

کند و آهسته
شتابان و بالای

وقتی نرخ استهلاك از نرخ استهلاك واقعی اقتصادی آن
بیشتر باشد، مشابه این است که دولت یک شریک
سرمایه‌گذاری است که سهمی از سرمایه‌گذاری خود را
طلب نمی‌کند.

اقتصاد بخش عمومی/ دکتر پژوهان

درصد کاهش در بازده سرمایه، به علت برقراری مالیات را
گویند.....

نرخ مؤثر مالیات بر سرمایه (سرمایه‌گذاری)

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پژویان

اگر r_g نرخ بازده سرمایه قبل از مالیات و r_n نرخ بازده سرمایه بعد از مالیات باشد، نرخ مؤثر مالیات بر سرمایه عبارت است از

فصل دوم	مالیات	مالیه عمومی و بودجه
	$\frac{r_g - r_n}{r_g}$	
	و یا	
	$= \frac{(\text{نرخ بازده سرمایه بعد از مالیات}) - (\text{نرخ بازده سرمایه قبل از مالیات})}{(\text{نرخ بازده سرمایه قبل از مالیات})}$	
	نرخ مؤثر مالیات بر سرمایه	

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پژوهان

مالیات‌های تصاعدی به عنوان یک می‌باشد و
در دوره رشد اقتصادی با سرعت افزایش و در
دوره رکورد با سرعت کاهش می‌یابد.

تثبیت کننده خودکار

بیشتری

بیشتری

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

ظرفیت مالیاتی

ظرفیت اقتصادی یک کشور در تحمل فشار انواع مالیات
است به عبارت دیگر میزانی که مردم می‌توانند مالیات
بپردازند.

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

مهم‌ترین وسیله اندازه‌گیری و سنجش ظرفیت مالیاتی
..... افراد یک کشور است.

درآمد سرانه

* درآمد سرانه از تقسیم درآمد ملی بر کل جمعیت به

$$\text{دست می‌آید.} \quad \text{درآمد سرانه} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{کل جمعیت}}$$

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

مراحل مختلف دوران‌های اقتصادی و ظرفیت مالیاتی

در مراحل بهبود، رونق، بحران و بالاخره رکود ظرفیت مالیاتی برحسب انتخاب سیستم تک واحد مالیات که نسبت ثابتی (نرخ ثابت) در مراحل مختلف دوران‌های اقتصادی داشته باشد تعیین کننده ظرفیت مالیاتی تقریباً ثابت می‌باشد ولی امروزه کمتر کشوری وجود دارد که یک سیستم واحد را برای مالیات پذیرفته باشد (مالیات تناسبی). بیشتر کشورهای جهان دارای مأخذ تعلق مالیات مختلف هستند و هر یک از این مأخذها در دوران اقتصادی از حساسیت خاصی برخوردار هستند.

مالیه / دکتر عزیزی

اصول مالیات کلاسیک‌ها

۱- اصل درآمد

۲- اصل عدالت و مساوات

مالیه / دکتر عزیزی

اصل درآمد مالیات کلاسیک‌ها

مالیات باید حداکثر نفع و درآمد را عاید دولت کند یعنی مالیات باید دارای خصوصیات زیر باشد.

۱- پر بهره و پر منفعت باشد: به راحتی وصول شود / فرار مالیاتی نداشته باشیم و طیف وسیعی از افراد جامعه را فرا گیرد.

۲- ثبات داشته باشد: فعل و انفعالات اقتصادی در آن زیاد مؤثر نباشد

۳- انعطاف‌پذیر باشد: به عبارت دیگر تغییر در نرخ مالیات، ایجاد عکس العمل نماید.

مالیات در اصل درآمد از اصول مالیات کلاسیک‌ها
باید و و باشد

۱- پر بهره و پر منفعت باشد

۲- ثبات داشته باشد

۳- انعطاف پذیر باشد یعنی مالیات صفر یا نزدیک به صفر باشد.

مالیه / دکتر عزیزی

اصل عدالت و مساوات مالیات کلاسیک‌ها

این اصل به اصل مالیات نسبی معروف می‌باشد. یعنی افراد نسبت مساوی از درآمدشان را به عنوان مالیات می‌پردازند.

✱ آدام اسمیت از طرفداران مالیات تناسبی است.

نظام مالیاتی مطلوب از دیدگاه آدام اسمیت

یک نظام مالیاتی باید دارای خصوصیات زیر باشد:

- ۱- اصل عدالت و برابری
- ۲- اصل معین و مشخص بودن
- ۳- اصل سهل الوصول بودن مالیات
- ۴- اصل صرفه جویی

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

براساس نظر آدام اسمیت یک نظام مالیاتی مطلوب باید
دارای خصوصیاتی از قبیل و باشد.

- ۱- عدالت و برابری
- ۲- معین و مشخص بودن
- ۳- سهل الوصول بودن
- ۴- صرفه جویی

اصل عدالت و برابری

بر اساس این اصل بار مالیات باید به صورت عادلانه بین مردم تقسیم شود و به توانایی پرداخت مالیات دهنده بستگی دارد (مالیات تناسبی)

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

اصل معین و مشخص بودن

براساس این اصل، مبلغ، مأخذ مالیات، زمان
پرداخت و طریقه پرداخت باید دقیقاً مشخص و
معین باشد

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنګریز

اصل سهولت یا سهل الوصول بودن

جمع آوری مالیات به سهولت صورت گیرد.

مالیه/ دکتر خورشیدی و رنگریز

اصل صرفه‌جویی

مطابق این اصل هزینه جمع آوری آن به حداقل ممکن
تقلیل یابد.

مالیه / دکتر خورشیدی و رنگریز

از بین اصول مالیات آدام اسمیت اصل در
پایین‌ترین درجه اهمیت قرار دارد و اصل از
لحاظ اقتصادی یکی از مهمترین مسائل یک نظام مالیاتی
مطلوب است.

(بسیار مهم)

۱- صرفه جویی

۲- صرفه جویی

مالیه / دکتر خورشیدی و رنگریز

اصول مالیات نوین (مهم)

- ۱- اصل شخصی ساختن مالیات
- ۲- اصل دخالت
- ۳- اصل بهای خدمات و اصل فداکاری
- ۴- اصل مطلوبیت درآمد
- ۵- اصل توانایی پرداخت مالیات (حداقل فداکاری)

کتاب مالیه دکتر ابوطالب

اصل شخصی ساختن مالیات

در این اصل تأکید می‌شود که علاوه بر رقم درآمدی، مقیاس و میزان تعیین درآمد به عواملی چون وضع شخصی مؤدی مالیاتی از دیدگاه کسب درآمد و نیز وضعیت و موقعیت اجتماعی مؤدی مالیاتی باید توجه شود.

کتاب مالیه دکتر ابوطالب

اصل دخالت

مالیات باید به صورت ابزاری برای مداخله دولت در امور اقتصادی باشد.

براساس این اصل می‌توان به اعتقاد اقتصاد دانان نوین مبنی بر اقتصاد ارشادی پی‌برد.

کتاب مالیه دکتر ابوطالب

اصل بهای خدمات و اصل فداکاری

مالیات باید به نسبتی که اشخاص از خدمات استفاده می‌نمایند توزیع شود، مانند عوارض جاده‌ها. این اصل را گاهی نظریه «تفع حاصل از خدمات» و اصل فایده نیز گفته می‌شود.

اصل فداکاری:

گروهی از افراد کشور باید بیش از آنچه که از دولت خدمت عایدشان می‌گردد مالیات پرداخت (فداکاری) کرده و گروه دیگر کمتر از ارزش خدماتی که از دولت عایدشان می‌گردد مالیات بپردازند.

کتاب مالیه دکتر ابوطالب

اصل مطلوبیت درآمد

براساس این اصل برای این که مطلوبیت برابر برای هر دو گروه کم درآمد و پر درآمد هنگام اخذ مالیات وجود داشته باشد باید ضریب مالیاتی (نرخ مالیاتی) با افزایش درآمد افزایش یابد. (مالیات با نرخ تصاعدی)

مالیه عمومی / دکتر عزیزی

اصل توانایی پرداخت (حداقل فداکاری)

اغلب کسانی که از خدمات دولتی استفاده می‌نمایند مانند بیمارستان‌های دولتی توان پرداخت مالیات سنگین را ندارند به همین دلیل باید در تعیین مالیات این طبقات به قدرت پرداخت آن‌ها توجه کرد نه میزان استفاده آنان از امکانات دولتی. اصل قدرت پرداخت براساس نظریه فداکاری و راه‌های مختلف آن به خصوص نظریه حداقل فداکاری پایه‌ریزی شده و مطالبه مالیات با نرخ‌های تصاعدی بر این اساس توجیه می‌شود که استفاده از نظریه حداقل فداکاری و اصل قدرت پرداخت در برقراری مالیات بر پایه یکی از قواعد کلی اقتصادی به نام قاعده کم شدن مطلوبیت نهایی قرار دارد.

مالیه / دکتر عزیزی

از زمان جان استوارت میل، مالیات مبتنی بر توانایی پرداخت، به عنوان قاعده شناخته شده است.

برابری ایشار

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پرویان

..... بیان می نماید که با کسانی که با پرداخت
مالیات کاهش رفاه برابر یا ایثار مساوی دارند، باید رفتاری
مشابه داشت.

قاعده برابری ایشار

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پرویان

ماسکریو سه تعبیر متفاوت از برابری در ایثار در پرداخت
مالیات ارائه داده است که عبارتند از و
..... و

برابری مطلق ایشار
برابری نسبی ایشار
برابری نهایی ایشار یا حداقل کاهش در رفاه جامعه

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پژویان

برابری مطلق ایثار اشاره به این مطلب دارد که هر فرد
..... را در مطلوبیت کل خود تجربه کند.

زیان برابری

اگر برای هر فرد نسبت مطلوبیت از دست رفته به
مطلوبیت کل برابر باشد به آن گفته می‌شود.

برابری نسبی ایثار

در برابری نسبی ایثار یا حداقل کاهش در رفاه جامعه
مالیات برای هر فرد درآمد را به حدی کاهش می‌دهد که

.....

مطلوبیت نهایی درآمد برای همه یکسان شود.

معیارهای اندازه‌گیری توانایی پرداخت

۱- درآمد

۲- ثروت

۳- مصرف

مالیه / دکتر عزیزی

درآمد

اکثر علمای مالیه درآمد را به عنوان بهترین معیار برای اندازه‌گیری ثروت به شمار می‌آورند و آن را جزء عادلانه‌ترین مالیات‌ها می‌دانند. هنری سیمونس یکی از نظریه پردازان مالیه جدید می‌گویند: زمانی که تمامی مراحل انتقال مالیات طی شود، مالیات‌ها از هر مبنایی وصول شوند کلاً بر درآمد افراد تحمیل می‌شوند. هر مالیاتی که توسط شخصی پرداخت می‌شود یعنی مالیات از درآمد وی وصول می‌شود و درآمد او را کاهش می‌دهد. سیمونس سعی می‌کرد یک سیستم مالیاتی ایجاد کند که عدالت افقی به مفهوم کامل وجود داشته باشد.

مالیه / دکتر عزیزی

ثروت

منتقدان این نظریه که ثروت به عنوان معیار اندازه‌گیری توانایی پرداخت در نظر گرفته شود معتقدند که مشمول مالیات قرار دادن ثروت و درآمد به نوعی مالیات مضاعف می‌باشد، زیرا چیزی که ایجاد ثروت می‌نماید همان درآمد است و از طرف دیگر خود ثروت می‌تواند ایجاد درآمد کند.

مالیه /دکتر عزیزی

مصرف

نیکلاس کالدور معتقد است مالیات بر مصرف باید مبنای مأخذ مالیات قرار گیرد نه درآمد زیرا میزان درآمدی را که یک فرد عملاً از اقتصاد جامعه مورد استفاده شخصی قرار داده است به وسیله مصرف تعیین می‌شود و بنابراین قسمتی از درآمد فرد که مصرف نشده و به صورت پس‌انداز به ثروت کشور افزوده می‌شود، به این ترتیب ظرفیت تولیدی کشور را اضافه می‌کند. اگر شخص بخواهد بیش از درآمد خود هزینه کند باید مالیات بیشتری پرداخت نماید، زیرا وی سرمایه موجود کشور را تقلیل می‌دهد.

مالیه / دکتر عزیزی

عدالت افقی مالیاتی
(مهم)

مؤدیانی که از لحاظ درآمد (مبنا یا مأخذ مالیات) در یک سطح و اندازه قرار دارند، بایستی یک میزان مالیات بدهند (در شرایط یکسان و برابر، بار مالیاتی یکسان تقسیم می‌گردد)

برخورد مساوی در شرایط برابر
برخورد نامساوی در شرایط نابرابر

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

عدالت عمودی مالیاتی
(مهم)

همان اصل قدرت پرداخت است. مالیات برای مؤدیان با سطح درآمد متفاوت (گروه درآمدی متفاوت) به صورت متفاوت اخذ می‌شود (طبقه کم درآمد مالیات کمتر و طبقه ثروتمند مالیات بیشتر)

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

✳ عدالت عمودی همان اصل است.

قدرت پرداخت

نکاتی در باب اصل توانایی پرداخت (مهم)

این اصل عملاً دارای دو قسمت جداگانه است: ۱-
متمولین (ثروتمندان) مالیات بیشتری پرداخت
کنند. ۲- افرادی که از لحاظ تمکن مالی (مثلاً
درآمد) در یک سطح هستند به یک میزان مالیات
بپردازند.

**قسمت اول به مالیات عمودی و قسمت دوم به
مالیاتی افقی موسوم است.**

کتاب مالیه دکتر ابوطالب

عدالت افقی سرشکن شدن بار مالیاتی به طور
..... در شرایط و به طور
..... در شرایط است.

(بسیار مهم)

- ۱- مساوی
- ۲- یکسان
- ۳- نامساوی
- ۴- غیریکسان

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

اصل بهای خدمات را فقط در مواردی می‌توان به
کار بست که

استفاده کنندگان از خدمات دولتی و سهم هر یک
قابل تعیین و اندازه گیری باشد.

کتاب مالیه دکتر ابوطالب

افراد یا گروه‌هایی از کالا یا خدماتی استفاده می‌کنند بدون آنکه در هزینه تأمین آن سهمی باشند که به آن گفته می‌شود.

سواری مجانی

تست کنکور

مالیات بر مصرف برای دولت جنبه ندارد
بلکه را محدود می‌سازد.

۱- درآمدی

۲- مصرف

تست کنکور

انتقال مالیات

هرگاه مالیاتی به طور قانونی توسط شخص به دولت پرداخت ولی به وسایلی از شخص یا اشخاص دیگر به مقدار مساوی کمتر و یا بیشتر وصول شود اصطلاحاً انتقال مالیات گفته می‌شود.

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

عوامل مؤثر در انتقال مالیات

- ۱- نوع مالیات : مالیات غیرمستقیم امکان انتقال بیشتری دارد.
- ۲- مقدار مالیات
- ۳- اعتقاد به نظام مالیاتی
- ۴- دوره زمانی
- ۵- منطقه جغرافیایی
- ۶- سیاست‌های مختلف اقتصادی دولت
- ۷- نوع بازار
- ۸- کشش عرضه و تقاضا

مالیه / دکتر عزیزی

مراحل انتقال مالیات

- ۱- **برخورد اولیه:** نقطه‌ای که فشار مالیات بر آن وارد می‌شود.
- ۲- **انتقال مالیات:** مرحله‌ای که فرد مالیات خود را به فرد یا مؤسسه دیگری انتقال می‌دهد.
- ۳- **برخورد نهایی:** نقطه‌ای که فشار حقیقی مالیات بر آن وارد می‌شود.
- ۴- **اثرات انتقال مالیات:** اثر بر روی پس‌انداز، سرمایه‌گذاری و سطح اشتغال

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

اشکال انتقال مالیات

- ۱- انتقال به مصرف‌کننده نهایی: به وسیله تغییر قیمت‌ها مالیات به مصرف‌کننده منتقل می‌شود. (انتقال مالیات به فعالیت بعدی)
- ۲- انتقال به عوامل تولید: مالیات فعلی انتقال می‌یابد، عوامل تولید مانند مواد اولیه / دستمزد/ (انتقال مالیات به فعالیت قبلی)
- ۳- تبدیل مالیات به سرمایه: هرگاه مالیات انتقال نیابد به نرخ مفروض بهره به سرمایه تبدیل می‌شود. مالیات یا تغییر در مالیات بر نرخ بهره تقسیم و خارج قسمت از ارزش دارایی پیش از تغییر مالیات تفریق می‌شود.
- ۴- افزایش حجم فروش و تغییر تولید

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

مالیات قیمت را برای مصرف کننده
می‌برد و برای تولید کننده می‌آورد و
تفاوت این دو قیمت عاید دولت می‌شود.

۱- بالا

۲- پایین

کتاب مالیه دکتر ابوطالب

در کدام یک از اشکال انتقال مالیات نه تنها مالیات فعلی
بلکه مالیات آینده نیز انتقال می‌یابد؟

تبدیل مالیات به سرمایه

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

انتقال مالیات به فعالیت‌های بعدی

در مالیات بر فروش و مصرف، مصرف‌کننده‌ی کالاهای مشمول مالیات است که با خرید کالا به قیمت تعیین شده تمام یا قسمتی از مالیات مربوط را پرداخت می‌کند این انتقال مالیات را انتقال به فعالیت‌های بعدی می‌گویند.

* این نوع انتقال تابع شرایط تقاضا است.

کتاب مالیه دکتر ابوطالب

انتقال مالیات به فعالیتهای بعدی زمانی امکان پذیر است که:

- (۱) تقاضا برای کالای مشمول مالیات ثابت باشد.
- (۲) عرضه کالای مشمول مالیات ثابت و تقاضا متغیر باشد.
- (۳) عرضه و تقاضای کالای مشمول مالیات متغیر باشد.
- (۴) کالای مشمول مالیات انحصاری باشد.

سراسری - ۷۱

گزینه ۱ - انتقال مالیات به فعالیتهای بعدی تابع شرایط تقاضا است. اگر تقاضا برای کالای مشمول مالیات متغیر باشد انتقال مالیات مشکل خواهد بود. زیرا بر اثر افزایش قیمت‌ها برابر یا کمتر از میزان مالیات مقرر جمع کل فروش کالا تقلیل پیدا خواهد نمود. ولی بالعکس در موردی که تقاضا ثابت باشد انتقال مالیات به سهولت انجام می‌گیرد. زیرا در این مورد فروشنده قادر خواهد بود که با افزایش قیمت‌ها جمع درآمد فروش خود را نیز افزایش دهد و در نتیجه تمام یا قسمتی از مالیات مقرر را انتقال دهد.

مالیه / دکتر عزیزی

انتقال مالیات به فعالیت‌های قبلی

تولید کننده یا عرضه کننده کالای مشمول مالیات برای اینکه قسمتی از بار مالیاتی را به اشخاص دیگر منتقل نماید می‌کوشد عوامل تولید را با قیمت کمتری به دست آورد. به کارگر دستمزد کمتر بپردازد یا اضافات معمول را به او پرداخت نکند. این انتقال مالیات به فعالیت‌های قبلی می‌باشد.

✱ این نوع انتقال تابع شرایط عرضه است.

کتاب مالیه دکتر ابوطالب

تبدیل مالیات به سرمایه (کاپیتالیزه شدن)

اگر مالیات به کالاهای غیرمصرفی فاسد نشدنی (مانند زمین، خانه و ...) و یا درآمد آنها وضع شود ممکن است با ارزش آنها منتقل شود که اصطلاحاً آن را کاپیتالیزه شدن سرمایه می‌نامند.

مالیه / دکتر عزیزی

تبدیل مالیات بر سرمایه در صورتی امکان پذیر است که

.....

فصل دوم	مالیات	مالیه عمومی و بودجه
۱-	کالای مشمول مالیات دارای درآمد باشد.	
۲-	گرایش‌های مالیات در آینده قابل پیش‌بینی باشد.	
۳-	عرضه کالای مشمول مالیات در دوره مورد نظر ثابت باشد.	
۴-	مالیات برای انواع سرمایه‌گذاری‌ها برابر نباشد. این نوع انتقال شبیه انتقال مالیات به فعالیت قبلی است، با این تفاوت که در انتقال مالیات به فعالیت قبلی مالیات دهنده اصلی مالیات را انتقال می‌دهد ولی در کاپیتالیزه شدن مالیات نه تنها مالیات‌های فعلی بلکه مالیات‌های آینده نیز براساس مالیات‌های قبلی انتقال می‌یابد.	

انتقال مالیات به فعالیت‌های بعدی تابع شرایط
..... می‌باشد و انتقال مالیات به
فعالیت‌های قبلی تابع شرایط است.

(بسیار مهم)

۱- تقاضا

۲- عرضه

تست کنکور

اگر تقاضا کم کُشش و عرضه با کُشش باشد قسمت عمده مالیات به منتقل می‌شود و اگر تقاضا پرکُشش (انعطاف‌پذیرتر) باشد و عرضه کم کُشش باشد قسمت عمده مالیات به منتقل می‌شود.

(بسیار مهم)

۱- مصرف‌کننده

۲- تولید کننده

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

در دوره‌های بسیار کوتاه مدت و کوتاه مدت بار مالیاتی به شکل سود کمتر ناشی از تقلیل تقاضا به تحمیل می‌شود و در بلند مدت بار مالیاتی بر دوش است.

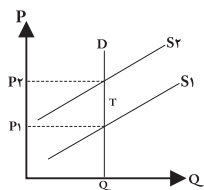
تولید کننده

مصرف کننده

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

انتقال مالیات هنگامی که منحنی تقاضا کاملاً بی
کشش (کشش ناپذیر) است.

در این حالت منحنی عرضه به سمت بالا حرکت می‌نماید ولی از مقدار تقاضا به هیچ وجه کاسته نمی‌شود در این حالت افزایش قیمت از P_1 به P_2 دقیقاً به اندازه نرخ مالیات وضع شده می‌باشد. به عبارت دیگر در این حالت تمامی مالیات از مصرف کننده دریافت می‌شود چون تقاضا کشش ناپذیر است مصرف کننده مجبور است کالا را به هر قیمتی که فروشنده به او می‌فروشد خریداری نماید.

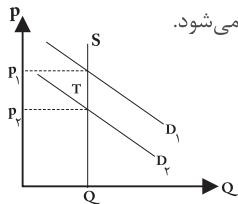

(تمام مالیات را مصرف کننده می‌پردازد)

مالیه / دکتر عزیزی

انتقال مالیات زمانی که منحنی عرضه کاملاً
بی‌کشش (کشش ناپذیر) است.

پس از وضع مالیات منحنی تقاضا از D_1 به D_2 تغییر وضعیت می‌دهد و به طرف پایین انتقال می‌یابد و باعث کاهش قیمت از P_1 به P_2 می‌شود اما مقدار عرضه و قیمت در بازار ثابت است این باعث می‌شود تا قیمت خالص برای عرضه کننده درست به اندازه مالیات وضع شده یعنی $P_2 P_1 = T$ کاهش می‌یابد یعنی تمام مالیات وضع شده از عرضه کننده دریافت می‌شود.

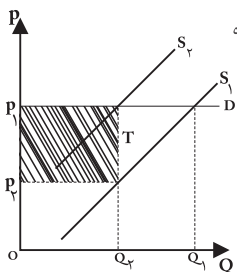

(تمام مالیات را تولیدکننده می‌پردازد)

مالیه / دکتر عزیزی

انتقال مالیات در زمانی که منحنی تقاضا کاملاً با کشش
است (کشش بی نهایت)

در این شرایط منحنی عرضه پس از وضع مالیات تغییر جهت داده و از S_1 به S_2 یعنی به طرف بالا انتقال پیدا می‌کند اما تقاضا از OQ_1 به OQ_2 کاهش می‌یابد یعنی درآمد عرضه کننده به اندازه P_2P_1 یا نرخ مالیات وضع شده کمتر می‌شود. بنابراین در این حالت تمامی مالیات از تولید کننده دریافت می‌شود. چون تقاضا کشش پذیر است اگر عرضه کننده قیمت را افزایش دهد (در اثر وضع مالیات) خریداران از خرید خودداری می‌کنند و از این جهت عرضه کننده مالیات را شخصاً پرداخت می‌نماید.

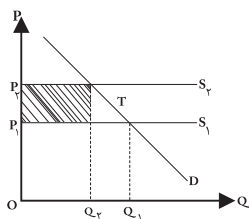

(تمام مالیات را تولیدکننده می‌پردازد)

مالیه / دکتر عزیزی

انتقال مالیات هنگامی منحنی عرضه کاملاً با کشش است
یا کشش بی‌نهایت دارد.

وقتی منحنی عرضه کاملاً با کشش باشد. در این حالت پس از وضع مالیات در نمودار زیر منحنی عرضه از S_1 به S_2 تغییر مکان می‌دهد و با توجه به این که مقدار تقاضا از سطح OQ_1 به OQ_2 کاهش می‌یابد، اما به دلیل این که سطح قیمت به اندازه OP_2 می‌باشد، بنابراین تمام مالیات وضع شده ($P_1P_2=T$) از مصرف کننده دریافت می‌شود.

(تمام مالیات را مصرف کننده می‌پردازد)

مالیه / دکتر عزیزی

پس می‌توان نتیجه‌گیری نمود

↖ تقاضا عمودی
 ↖ کم‌کشش ↘ انتقالی مالیات به ← (۱)
 اگر تقاضا
 ↖ انتقالی مالیات به ← (۲)
 ↘ باکشش ↘ تقاضا افقی

↖ کم‌کشش (عرضه عمودی) ← انتقالی مالیات به ← (۳)
 اگر عرضه
 ↘ باکشش (عرضه افقی) انتقالی مالیات به ← (۴)

(بسیار مهم)

۱- مصرف کننده

۲- تولید کننده

۳- تولید کننده

۴- مصرف کننده

مالیه / دکتر عزیزی

انتقال مالیات بر مصرف کننده در صورتی ممکن است که
.....

تقاضا برای کالای مشمول مالیات ثابت باشد.

تست کنکور

سهام مصرف کننده از مالیات یا مقدار انتقال مالیات
توسط تولید کننده به مصرف کننده برابر است با

.....

$$\frac{\Delta P}{t} \times 100$$

ΔP : مقدار افزایش قیمت

t: نرخ مالیات

اقتصاد خرد - دکتر نظری

هرچه تولید کننده بیشتر بتواند قیمت را افزایش دهد انتقال مالیات و سهم مصرف کننده از مالیات است.

بیشتر

اقتصاد خرد - دکتر نظری

اگر قیمت به اندازه نرخ مالیات افزایش یابد
..... مالیات به مصرف کننده انتقال می یابد.

کل

اقتصاد خرد - دکتر نظری

در چه صورتی سهم عرضه کننده از مالیات صفر است؟

اگر قیمت به اندازه نرخ مالیات افزایش یابد

اقتصاد خرد - دکتر نظری

هرچه منحنی تقاضا و منحنی عرضه
..... باشد سهم مصرف کننده از مالیات
بیشتر است.

۱- پرشیب‌تر (عمودی‌تر)

۲- کم‌شیب‌تر (افقی‌تر)

اقتصاد خرد - دکتر نظری

هرچه منحنی تقاضا به حالت عمودی تر نزدیکتر باشد و یا عرضه افقی تر باشد سهم از مالیات بیشتر خواهد بود.

مصرف کننده

اقتصاد خرد - دکتر نظری

در صورتی تمام مالیات را مصرف کننده می پردازد
که

در صورتی تمام مالیات را تولید کننده می پردازد که
.....

۱- تقاضا عمودی یا عرضه افقی باشد

۲- تقاضا افقی یا عرضه عمودی باشد

اقتصاد خرد - دکتر نظری

هر چه منحنی عرضه باشد و منحنی
تقاضا باشد سهم تولید کننده از مالیات
بیشتر است.

۱- پر شیب‌تر (عمودی‌تر)

۲- کم شیب‌تر (افقی‌تر)

اقتصاد خرد - دکتر نظری

اگر تابع عرضه به صورت $P^s = a + bQ$ باشد نرخ
مالیات را به آن اضافه نماییم به صورت
می شود.

$$P^s = a + bQ + t$$

اگر تابع عرضه به صورت $Q^S = a + BP$ باشد
نرخ مالیات را به آن اضافه کنیم، به صورت
..... می شود.

$$Q^S = a + B(P - t)$$

اگر تابع تقاضا به صورت $P^S = a - bQ$ و تابع عرضه به صورت $P^S = a + \beta Q$ و t واحد مالیات بر واحد دریافت شود. میزان انتقال مالیات برابر است با

$$\frac{\Delta P}{t} = \frac{b}{b+\beta} \text{ (سهام مالیات از مصرف کننده)}$$

اگر تابع عرضه به صورت $P^S = a - bQ$ باشد و یارانه
(S) را به آن اضافه کنیم به صورت می‌شود.

$$P^s = a + bQ - s$$

یارانه بر واحد تابع عرضه را به سمت انتقال
می‌دهد.

پایین و راست

اقتصاد خرد – دکتر نظری

چه اتفاقی می‌افتد اگر دولت به همه تولید کنندگان یک کالا سوبسیدی به ازاء هر واحد از تولید به صورت نقدی بدهد؟

منحنی عرضه هر یک از تولید کنندگان به سمت پایین و به اندازه فاصله عمودی برابر میزان سوبسید اعطایی جا به جا می شود.

پرداخت سوبسید به تولید کنندگان مانند

کاهش در هزینه تولید است

اقتصاد خرد – دکتر نظری

اگر دولت به ازاء هر واحد کالا از هر یک از تولید
کنندگان کالای X، مالیاتی وصول کند

منحنی عرضه هر یک از تولید کنندگان به سمت بالا و به اندازه فاصله عمودی برابر میزان نرخ مالیات جا به جا می‌شود.

اگر شیب منحنی عرضه برابر با قدر مطلق شیب
منحنی تقاضا باشد سهم مالیات مصرف کننده
..... سهم مالیات تولید کننده می باشد.

برابر با

اقتصاد خرد - دکتر نظری

درآمد مالیاتی دولت

درآمد مالیاتی دولت از ضرب نرخ مالیات در مقدار تولید
تعادلی به دست می‌آید.

$$T=tQ$$

T : درآمد مالیاتی دولت

t : نرخ مالیات

Q : مقدار تولید تعادلی

اقتصاد خرد – دکتر نظری

اگر شیب منحنی عرضه با قدر مطلق شیب منحنی تقاضا برابر باشد، قیمت به اندازه افزایش می‌یابد.

نصف مالیات

اقتصاد خرد - دکتر نظری

اگر شیب منحنی عرضه با قدر مطلق شیب منحنی تقاضا برابر باشد با وضع سوبسید، قیمت به اندازه کاهش می‌یابد.

نصف سوپسید

اقتصاد خرد - دکتر نظری

نرخ مالیاتی که درآمد مالیاتی را حداکثر می‌نماید

اگر تابع عرضه به صورت $P = \alpha + \beta Q$ و تابع تقاضا به صورت $P = a - bQ$ باشد و t نرخ مالیات باشد داریم:

$$\rightarrow P = \alpha + \beta Q + t$$

$$\rightarrow \alpha + \beta Q + t = a - bQ$$

$$\rightarrow Q(\beta + b) = a - \alpha - t \rightarrow Q = \frac{a - \alpha}{\beta + b} - \frac{t}{\beta + b}$$

$$T = tQ = t\left(\frac{a - \alpha}{\beta + b} - \frac{t}{\beta + b}\right)$$

با گرفتن مشتق از رابطه فوق نرخ

مالیات حداکثر کننده درآمد مالیاتی به دست می آید.

خرد - دکتر نظری

مثال برای نرخ مالیات حداکثر کننده درآمد مالیاتی

اگر تابع عرضه و تقاضا به صورت $Q = 3 - 2P$ و $P = 14 - 2Q$

باشد نرخ مالیاتی حداکثر کننده درآمد مالیات دولت برابر
است با

تابع عرضه بعد از وضع مالیات $P = ۱/۵ + ۰/۵Q + t$

$$۱/۵ + ۰/۵Q + t = ۱۴ - ۲Q \rightarrow \text{تقاضا} = \text{عرضه}$$

رابطه مقدار تولید و نرخ مالیات $۲/۵Q = ۱۲/۵ - t \rightarrow Q = ۵ - ۰/۴t$

$$T = tQ \rightarrow T = t(۵ - ۰/۴t) = ۵t - ۰/۴t^۲$$

$$\text{مشتق مالیات نسبت به نرخ مالیات} \quad \frac{dT}{dt} = ۵ - ۰/۸t = ۰ \rightarrow t = ۶/۲۵$$

نرخ مالیات حداکثر کننده نرخ مالیات

راه حل تستی برای تعیین نرخ مالیات حداکثر
کننده درآمد مالیاتی

(بسیار مهم و جالب)

اگر تفاوت عرض از مبدأ تابع تقاضا و عرضه را تقسیم بر دو کنیم نرخ مالیات که درآمد مالیاتی را حداکثر می‌کند، بدست می‌آید.

$$\text{عرضه} \rightarrow P = 1/5 + 0/5 Q$$

$$\text{تقاضا} \rightarrow P = 14 - 2Q$$

$$\text{نرخ مالیات حداکثر کننده درآمد مالیاتی} = \frac{(14-1/5)}{2} = 6/25$$

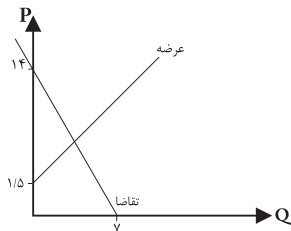
اقتصاد خرد – دکتر نظری

راه حل تستی تعیین نرخ مالیات حداکثر کننده
درآمد مالیاتی از روی شکل

$$P = 1/5 + 0/5 Q \text{ عرضه}$$

$$P = 14 - 2Q \text{ تقاضا}$$

$$\text{نرخ مالیات حداکثر کننده درآمد مالیاتی} = \frac{14 - 1/5}{2} = 6/25$$

اقتصاد خرد - دکتر نظری

تحميل بار مالیاتی به وسیله مصرف کننده و یا تولید کننده
به بستگی دارد.

کشش عرضه و تقاضا

انتقال مالیات در صنایعی که افزایش تولید، با هزینه بیشتر قیمت تمام شده هر واحد کالا را افزایش می‌دهد (هزینه افزا)

انتقال مالیات در صنایع هزینه افزا همیشه به میزان کمتر از مقدار مالیات مقرر خواهد بود، زیرا با کاهش میزان تولید به منظور افزایش و انتقال مالیات قیمت تمام شده هر واحد تولیدی نیز کمتر خواهد بود. یعنی قسمتی از مالیات مقرر از محل صرفه‌جویی در هزینه تولید در اثر کاهش تولید جبران خواهد شد.

انتقال مالیات در صنایعی که افزایش تولید با هزینه کمتر قیمت تمام شده هر واحد کالا را کاهش می‌دهد (هزینه کاه)

در این نوع صنایع انتقال مالیات بیش از میزان مالیات مقرر است زیرا کم کردن مقدار تولید به منظور افزایش قیمت ها منجر به بالا رفتن هزینه تولید شده و خریدار نه تنها مالیات مقرر را پرداخت خواهد کرد، بلکه ما به التفاوت هزینه تمام شده کالای مورد نظر را نیز باید پرداخت نماید.

مالیه / دکتر عزیزی

انتقال مالیات در صنایعی که افزایش تولید تأثیری در قیمت تمام شده واحد کالا نداشته باشد (خنثی، بی تفاوت)

انتقال مالیات در صناعی که افزایش تولید تأثیری در هزینه تمام شده هر واحد کالا نداشته باشد، در صورت موجود بودن سایر شرایط افزایش قیمت‌ها به منظور انتقال مالیات متناسب با مالیات مقرر خواهد بود.

در صنایع هزینه گاه میزان مالیات منتقله از
مالیات مقرر است.

(بسیار مهم)

بیشتر

در صنایع هزینه کاه (نزولی نسبت به مقیاس) در اثر بالا رفتن میزان تولید هزینه های تولید کاهش پیدا می کند و تولید کننده توان بالایی در تغییر قیمت ها و انتقال مالیات به مصرف کننده دارد.

مالیه / دکتر عزیزی

در وضعیت کاهندگی هزینه در یک صنعت هرچه مقیاس تولید بزرگتر باشد هزینه ها و در وضعیت افزایش هزینه هر چه مقیاس تولید بزرگتر باشد هزینه ها می‌باشد.

(بسیار مهم)

۱- کمتر

۲- بیشتر

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

اگر صنعتی در وضعیت کاهندگی هزینه قرار داشته باشد کاهش مقیاس تولید موجب افزایش هزینه‌ها خواهد شد و در نتیجه بار مالیاتی به منتقل می‌شود.

(بسیار مهم)

مصرف کننده

کتاب مالیه دکتر خورشیدی و رنگریز

شرایط بازده ثابت نسبت به مقیاس در تولید مانند حالتی است
که منحنی عرضه و تمام مالیات بر دوش
است.

افقی (کاملاً کشش پذیر)
مصرف کننده

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پژوهان

در همه مواردی که مالیات به مصرف کننده نهایی انتقال می یابد، افزایش قیمت کالاهای مشمول مالیات تابع چیست یا با میزان مالیات برقرار شده چه رابطه ای دارد؟

(۱) برابر

(۲) بیشتر

(۳) تابع ماهیت صنایع

(۴) کمتر

سراسری - ۷۴

گزینه ۳ - انتقال مالیات به مصرف کننده نهایی بستگی به ماهیت صنایع دارد. در صنایع هزینه افزا انتقال مالیات به میزان کمتر و در صنایع هزینه کاه انتقال مالیات به میزان بیشتر و در صناعی که افزایش میزان تولید تأثیری در هزینه تمام شده هر واحد کالا ندارد انتقال مالیات به میزان برابر انجام می‌شود.

انتقال مالیات بر واحد در شرایط انحصاری

انتقال مالیات در شرایط انحصاری در صورتی که بر واحد کالا باشد ممکن است وجود داشته باشد و آن در صورتی است مالیات جدید به قدری به هزینه تولید اضافه شود که کاهش تولید برای تولید کننده انحصاری مقرون به صرفه باشد. در غیر این صورت امکان انتقال مالیات بر واحد کالا در شرایط انحصاری نیست امکان انتقال مالیات مقطوع در شرایط انحصاری نیست.

مالیه – دکتر پژویان

در دوره‌های بیکاری شدید می‌بایست به گروه‌های کم درآمد بیشتری داده شود زیرا آن‌ها بیش از طبقات پردرآمد ذخیره‌های مالیاتی خود را خرج می‌کنند.

معافیت مالیاتی

کتاب مالیه دکتر ابوطالب

در دوره‌های تورم باید مالیات بر گروه‌های افزایش یابد
زیرا تقاضاهای آنها در مقابل مالیات حساسیت بیشتری از صاحبان
درآمدهای نشان می‌دهد.

۱- کم درآمد

۲- بالا

کتاب مالیه دکتر ابوطالب

ضریب فزاینده مالیات
(مهم)

$$K_T = \frac{-b}{1-b} \text{ (ضریب تکاثری مالیات) یک عدد منفی است}$$

$$K_G = \frac{1}{1-b} \text{ ضریب تکاثری هزینه‌های عمومی}$$

✓ ضریب تکاثری هزینه‌های عمومی از ضریب تکاثری مالیات بزرگتر است.

(b: میل نهایی به مصرف است)

مهمترین دلیل وضع مالیات بر بازار یک کالا می باشد.

وجود آثار (پیامد) های خارجی منفی

مالیه عمومی - دکتر علاء

در یک نظام مالیاتی متشکل از مالیات‌های تصاعدی سرعت
افزایش نرخ‌های مالیاتی در مقایسه با سرعت افزایش مآخذ مالیات
..... است.

کمتر

یعنی هرچه مبنا وسیع تر می شود نرخ مالیات با افزایش
کمتری مورد استفاده قرار می گیرد.

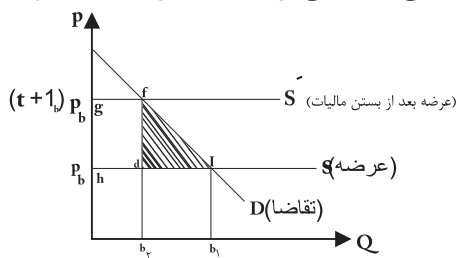
تست کنکور

مالیات‌هایی که کارایی اقتصادی را به هم خواهند زد

اگر دولت به جای مالیات بر مصرف، همان مقدار مالیات را فقط از طریق کالای X به دست آورد این مالیات به سود کالای Y و به زیان کالای X تمام شده و با افزایش قیمت کالای X ، مصرف کننده از کالای X کمتر خریداری می نماید. به دلیل این تغییر و انحراف در رفتار مصرف کننده کارایی اقتصادی رعایت نمی شود و مالیات علاوه بر اثر عادی، بار اضافی نیز خواهد داشت. این بار اضافی باعث انتقال منابع از بخش خصوصی به بخش دولتی می شود در نتیجه در اثر بار اضافی مالیات، سودی عاید هیچ کس نخواهد شد، بلکه جامعه به علت تخصیص نادرست منابع زیان خواهد دید.

بار اضافی مالیات

مثلث fdi مازاد رفاه از دست رفته مصرف کننده را نشان می‌دهد
(چون عرضه افقی است تمامی بار مالیات به مصرف کننده منتقل
می‌شود)

(برای ادامه بحث به پشت فیش مراجعه نمایید.) نرخ مالیات t_b

مثلاً fdi بار اضافی مالیات می‌باشد که رفاه مصرف کننده را کاهش می‌دهد
 چهار ضلعی $gfdh$ میزان مالیات است و اگر میزان مالیات اخذ شده به مصرف
 کننده بازگردد باز هم رفاه او به میزان مثلاً fdi کاهش یافته است و این همان
 اثر مالیات بر رفاه مصرف کننده است.
 میزان بار اضافی از طریق فرمول زیر محاسبه می‌شود: (تنها جهت درک مطلب
 فرمول را آورده‌ایم)

$$P_b \text{ قیمت اولیه} = \frac{1}{\gamma} \times \frac{P_b b}{n \times \varepsilon} t_b^2$$

b مقدار تعادلی اولیه

n ارزش مطلق کشش پذیری قیمت جبران شده تقاضا

t_b نرخ مالیات

ε ارزش مطلق کشش پذیری قیمت جبران شده عرضه

مالیه – دکتر علاء

بار اضافی مالیات

هزینه‌ای بیش از درآمدهای مالیاتی وصول شده بر اقتصاد تحمیل می‌کند.

بار اضافی مالیات زمانی رخ می‌دهد که

دولت وارد بازار شود و یا پیامدهای خارجی مثبت و منفی را با ابزارهای خود مهار کند.

دولت پیامدهای خارجی مثبت را با پرداخت یارانه و پیامدهای خارجی منفی را با وضع مالیات کنترل می‌کند.

تست کنکور

بار مالیاتی به معنی پس از وضع مالیات است که
با مفهوم ارتباط دارد.

۱- کاهش اضافه رفاه کل جامعه

۲- کارایی

تست کنکور

براساس قاعده رمزی برای حداقل کردن اضافه بار مالیاتی، مالیاتها باید براساس برای کالاها برقرار شوند.

نسبت عکس کشش تقاضای بازارها

اگر مالیات بر یک کالا با T معرفی شود و کشش تقاضا با E ، آنگاه شرط نرخ بهینه مالیات برای دوکالای ۱ و ۲ که اضافه بار مالیاتی مجموع را حداقل کند به صورت زیر به دست می‌آید:

$$\frac{T_1}{T_2} = \frac{E_1}{E_2}$$

اقتصاد بخش عمومی/ دکتر پرویان

وقتی نرخ مالیات افزایش می‌یابد، اضافه بار مالیاتی
..... از درآمد مالیاتی رشد می‌کند.

سرِیَتر

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پرویان

بار اضافی در بازار رقابت کامل به صورت یکسان میان
تولیدکننده و مصرف کننده توزیع

نمی شود.

بستگی به شیب عرضه و تقاضا دارد.

تست کنکور

اگر مالیات براساس و منطق بر
باشد، اضافه بار مالیاتی به حداقل خواهد رسید.

قیمت واقعی
فایده نهایی استفاده از کالاها و خدمات

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پژوهان

انتقال درآمد از بازار موردنظر به دولت و به توسط دولت
به کل جامعه را گویند.

اثر توزیعی مالیات

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پژوهان

اضافه بار مالیاتی اثر یا غیر مؤثر
منابع را نشان می‌دهد.

تخصیص

غیر تخصیص

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پژوهان

اثر تخصیص مالیات یا اضافه بار مالیاتی مستقیماً به
..... پس از برقراری مالیات بستگی دارد.

کاهش در سطح تولید

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پرویان

کاهش سطح تولید به کسش منحنی‌های عرضه و تقاضا
بستگی دارد پس می‌توان گفت کسش منحنی‌های عرضه
و تقاضا را تعیین می‌کند.

عدم کارایی مالیات بر بازار

اقتصاد بخش عمومی/ دکتر پرویان

هر چقدر کسش منحنی عرضه یا تقاضا باشد
اضافه بار مالیاتی خواهد بود تا حدی که اگر
یکی از منحنی‌ها کسش ناپذیر باشد اضافه بار مالیاتی

.....

کمتر

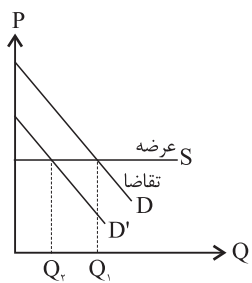
کمتر

وجود نخواهد داشت.

اقتصاد بخش عمومی/ دکتر پژوهان

اگر منحنی عرضه کاملاً با کشش (افقی) باشد وضع
مالیات باعث کاهش میزان تولید می‌گردد یعنی مالیات
دارای اثر است.

تخصیصی

اقتصاد بخش عمومی/ دکتر پژویان

اگر منحنی عرضه کاملاً با کشش (افقی) باشد تمام
مالیات را پرداخت می‌کند. پس اثر توزیعی
مالیات به نفع و به ضرر
می‌باشد.

مصرف کننده

تولیدکننده

مصرف کننده

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پژوهان

اگر منحنی عرضه کاملاً بی کشش (عمودی) باشد به
دلیل میزان تولید مالیات دارای اثر تخصیصی
نمی‌باشد.

عدم تغییر

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پژوهان

وضع مالیات بر بازاری که دارای عرضه کاملاً بی‌کشش
(عرضه عمودی) می‌باشد باعث پرداخت کامل مالیات
توسط می‌شود که اثر توزیعی مالیات به نفع
..... و به ضرر می‌باشد.

تولید کننده

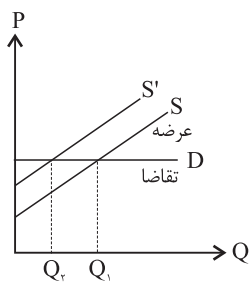
مصرف کننده

تولید کننده

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پژویان

اگر منحنی تقاضا کاملاً با کشش (افقی) باشد وضع مالیات
میزان تولید را در نتیجه مالیات دارای
..... است.

کاهش
تخصیصی

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پژویان

اگر منحنی تقاضا کاملاً با کشش (افقی) باشد کل مالیات
را می‌پردازد پس اثر توزیعی به نفع
..... و به ضرر است.

تولید کننده

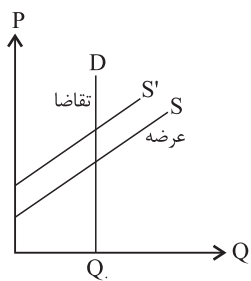
مصرف کننده

تولید کننده

اقتصاد بخش عمومی/ دکتر پژوهان

اگر منحنی تقاضا کاملاً بی‌کشش (عمودی) باشد چون سطح تولید پس از وضع مالیات تغییری نمی‌کند مالیات دارای اثر نمی‌باشد.

تخصیصی

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پرویان

هرگاه تقاضا کاملاً بی‌کشش (عمودی) باشد وضع مالیات باعث پرداخت کامل آن توسط می‌شود و اثر توزیعی مالیات به نفع و به ضرر می‌باشد.

مصرف کننده

تولید کننده

مصرف کننده

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پژویان

پس می‌توان نتیجه گرفت که مالیاتی دارای اثر تخصیصی
است که(۱)..... و اثر توزیعی مالیات نیز بستگی
به(۲)..... دارد.

- ۱- میزان تولید را تغییر می‌دهد.
- ۲- شیب منحنی عرضه و تقاضا

اقتصاد بخش عمومی/ دکتر پژوهان

وقتی هر یک از منحنی‌های عرضه یا تقاضا کاملاً
کشش‌پذیر باشند، کاهش در سطح تولید در
حد خود و اضافه بار مالیاتی و اثر تخصیص
غیرمؤثر منابع توسط مالیات در خود می‌باشد.

بیشترین

حداکثر

حداکثر

اقتصاد بخش عمومی / دکتر پژویان

نکته بسیار مهم در خصوص اثرات توزیعی و تخصیصی
مالیات

توجه داشته باشید که هرگاه مالیاتی باعث کاهش میزان تولید شود دارای اثر تخصیصی است مثلاً مالیات بر واحد تولید، مالیات بر قیمت، مالیات بر فروش مالیات بر مصرف و مالیات بر ارزش افزوده به علت کاهش میزان تولید دارای اثر تخصیصی هستند اما مالیات مقطوع (ثابت) و مالیات بر سود اثر تخصیصی ندارند. همچنین اگر مالیاتی باعث تغییر توزیع درآمد در سطح جامعه گردد دارای اثر

توزیعی است مثلاً مالیات تصاعدی بر درآمد دارای اثر
توزیعی است.

اقتصاد بخش عمومی/ دکتر پرویان

تضاد میان اثرات تخصیصی و توزیعی مالیات باتوجه به
تابع تقاضا

هرچه کشش قیمتی تقاضا کمتر باشد برقراری مالیات بر
آن بازار مناسب‌تر است زیرا اضافه بار مالیاتی کمتر است
اما هرچه کشش تقاضا کمتر باشد کالا ضروری تر و سهم
آن در سبد طبقه‌های فقیر جامعه بیشتر است و هرچه
کشش تقاضا کمتر باشد سهم مصرف کننده نیز از مالیات

بیشتر می‌شود. از این رو میان کارایی در تخصیص و توزیع مناسب درآمد برخورد ایجاد می‌شود.

اقتصاد بخش عمومی/ دکتر پرویان

تضاد میان اثرات تخصیصی و توزیعی مالیات با توجه به
تابع عرضه

وضع مالیات در بازاری که دارای کشش عرضه کمتری است بهتر است زیرا کاهش در سطح تولید و در نتیجه جابه جایی غیرکارآمد منابع کمتر است. اما کشش محصولات کشاورزی کمتر از محصولات صنعتی است و در کشورهای در حال توسعه درآمد و سود تولیدکنندگان محصولات صنعتی است. بر همین اساس در مورد کشش

منحنی عرضه بین آثار تخصیص و توزیع مالیات بر بازارهای رقابتی عدم توافق وجود دارد. (روستاییان باید مالیات بیشتری بپردازند)

اقتصاد بخش عمومی/ دکتر پژوهان

کدام یک از جملات زیر صحیح است؟ آزاد - ۸۰

- (۱) سیاست مالیاتی بیشتر می‌تواند به هدف‌های ثبات در کوتاه مدت جامع عمل بپوشاند.
- (۲) سیاست مالیاتی کم‌تر می‌تواند به هدف‌های ثبات در کوتاه مدت جامع عمل بپوشاند.
- (۳) سیاست مالیاتی کمتر می‌تواند به هدف‌های ثبات در بلند مدت جامع عمل بپوشاند.
- (۴) سیاست مالیاتی بیش‌تر می‌تواند به هدف‌های بلند مدت جامع عمل بپوشاند.

گزینه ۴

می‌دانیم سیاست مالیاتی در سطح اشتغال کامل و درآمد ملی مؤثر است و در سطح بلند مدت نتیجه می‌دهد.

مالیه/ بهروز پورولی/ جزوه دکتر مشایخی

هرگاه مالیاتی قانوناً توسط شخصی یا اشخاصی به دولت پرداخت ولی به وسائلی از شخص یا اشخاص دیگر به مقدار وصول شود اصطلاحاً انتقال مالیات گفته می‌شود.

(۱) مساوی، کمتر و یا بیشتر (۲) مساوی

(۳) کمتر (۴) بیشتر

آزاد - ۸۵

گزینه ۱

هرگاه مالیاتی قانوناً توسط شخصی یا اشخاصی به دولت پرداخت ولی به وسایلی از شخص یا اشخاص دیگر به مقدار مساوی، کمتر و پایین‌تر وصول شود انتقال مالیات نامیده می‌شود.

اصل قدرت پرداخت مالیاتی بر مبنای کدام تئوری پایه‌ریزی شده است؟

- ۱) افزایش مطلوبیت نهایی
- ۲) تئوری حداقل فداکاری
- ۳) تئوری حداکثر فداکاری
- ۴) سنجش میزان مخارج افراد

آزاد - ۸۴

گزینه ۳ - مطابق اصل فداکاری، گروهی از افراد کشور باید بیش از آن چه که از دولت خدمات عایدشان می‌شود مالیات پرداخت کنند و گروه دیگر کمتر از ارزش خدماتی که از دولت عایدشان می‌شود مالیات بپردازند. این اصل همان اصل توانایی پرداخت هم می‌باشد. آنان که تواناترند مالیات بیشتر و ناتوانان مالیات کمتری بپردازند.

مالیه / دکتر عزیزی

امروزه در مورد وضع و وصول مالیات کدام گزینه صحیح است؟

آزاد — ۸۴

(۱) هدف مالیات باید فقط تحصیل درآمد در هر صورتی باشد

(۲) هدف مالیات باید رسیدن به خود کفائی اقتصادی باشد

(۳) هدف مالیات باید تأثیر اقتصادی آن باشد

(۴) هدف مالیات باید ثبات اقتصادی باشد

گزینه ۴ صحیح می‌باشد

امروزه هدف از وضع وصول مالیات باید ثبات اقتصادی باشد

مالیه/ دکتر عزیزی

به تدریج که نرخ مالیات افزایش می‌یابد:

آزاد - ۷۹

- (۱) هزینه کارایی کاهش می‌یابد
- (۲) هزینه کارایی نیز افزایش یافته و لیکن درآمد به حداکثر خود می‌رسد و سپس کاهش می‌یابد.
- (۳) هزینه کارایی کاهش می‌یابد ولی درآمدها افزایش می‌یابد.
- (۴) هزینه کارایی افزایش می‌یابد ولی درآمدها به مرور کاهش می‌یابد.

گزینه ۳ صحیح است.

با افزایش نرخ مالیات درآمدها زیاد می‌شود و هزینه کارایی کاهش می‌یابد.

مالیه / دکتر عزیزی

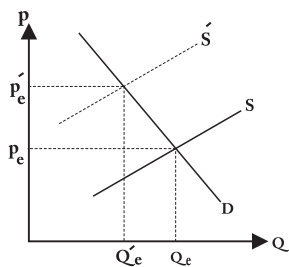
در یک بازار رقابتی:

آزاد - ۸۰

- ۱) وضع مالیات قیمت را افزایش و مقدار را نیز افزایش می‌دهد
- ۲) وضع مالیات تفاوتی را حاصل نمی‌شود
- ۳) وضع مالیات قیمت را افزایش و مقدار را کاهش می‌دهد
- ۴) وضع مالیات قیمت را کاهش و مقدار را افزایش می‌دهد

گزینه ۳

با توجه به نمودار مقابل چنانچه در بازار رقابتی مالیات وضع شود حجم عرضه کم می‌شود و لذا قیمت‌ها افزایش و مقدار کاهش می‌یابد.

اقتصاد خرد - دکتر نظری

ضریب فزاینده مالیات :

۱. برابر ضریب فزاینده هزینه های عمومی است.
۲. بزرگتر از ضریب فزاینده هزینه های عمومی است.
۳. تابع ماهیت هزینه های عمومی است.
۴. کوچکتر از ضریب فزاینده هزینه های عمومی است.

گزینه ۴

ضریب فزاینده مالیات کوچکتر از ضرایب
فزاینده هزینه های عمومی است.

مالیه عمومی دکتر عزیزی

در نظام مالیاتی متشکل از مالیاتهای تصاعدی:

۱. نرخ مالیات با تغییرات مأخذ مالیات ثابت است.
۲. تغییرات نرخ مالیات متناسب با تغییرات مأخذ مالیات نیست.
۳. نرخ مالیات با افزایش مأخذ مالیات کاهش می یابد.
۴. نرخ مالیات متناسب با تغییرات مأخذ مالیات تغییر می نماید.

گزینه ۲

نرخ یک مالیات موقعی تصاعدی است که هر چه مبنای مالیات افزایش یابد نرخ مالیات نیز اضافه می گردد. بنابراین تغییرات نرخ مالیات متناسب با تغییرات مأخذ مالیات نیست.

مالیه عمومی دکتر عزیزی

اگر دولت برای جبران کسری بودجه خود به وضع مالیات بر کالاهای صادراتی متوسل شود، مقدماتاً منجر به چه خواهد شد؟
(سراسری - ۷۸)

۱. عدم توازن تراز بازرگانی
۲. عدم توان ترازنامه
۳. عدم توازن حساب کالا
۴. عدم توازن حساب کالا و خدمات

گزینه ۱

وضع مالیات بر کالاهای صادراتی باعث افزایش قیمت آنها می گردد در نتیجه منجر به کاهش کالاهای صادراتی و درآمد ارزی کمتر و عدم توازن تراز بازرگانی می گردد. تراز بازرگانی اختلاف میان صادرات و واردات یک کشور می باشد اگر صادرات بیشتر از واردات باشد تراز بازرگانی مثبت و اگر کمتر باشد تراز بازرگانی منفی است. کاهش صادرات باعث کاهش تراز بازرگانی می شود.

مالیه عمومی و بودجه بهروز پورولی

کدام یک از مالیاتها قابلیت انتقال کمتری دارند؟

(سراسری - ۷۹)

۱. مالیات بر واحد کالا در شرایط رقابت آزاد
۲. مالیات مقطوع کالادر شرایط رقابت آزاد
۳. مالیات مقطوع کالا در شرایط تولید انحصاری
۴. مالیات بر واحد کالا در شرایط تولید انحصاری

گزینه ۴

انتقال مالیات در شرایط انحصاری در صورتی که بر واحد کالا باشد ممکن است وجود داشته باشد و آن در صورتی است که مالیات جدید بقدری به هزینه تولید اضافه کند که کاهش تولید برای تولید کننده انحصاری مقرون به صرفه باشد در غیر این صورت امکان انتقال مالیات بر واحد کالا در حالت انحصار نیست. همچنین امکان انتقال مالیات مقطوع در شرایط انحصاری وجود ندارد. و انتقال مالیات بر واحد کالا و مقطوع در شرایط رقابت آزاد وجود دارد. لذا چون مالیات در هزینه تولید مؤثر است و قابلیت انتقال بیشتری دارد. لذا مالیات بر واحد کالا در شرایط تولید انحصاری قابلیت انتقال کمتری دارد.

مالیه عمومی دکتر عزیزی

کدام مورد قیمتهای بازار و هزینه‌های ارزشگذاری واقعی
اجتماعی را منعکس نمی‌سازد؟
(سراسری - ۷۹)

۱. انحصار، مالیات، منابع بلااستفاده
۲. دستمزدها، نرخ ارز، مالیات
۳. درآمدهای رانتی، سودهای انحصاری و دستمزدها
۴. مالیات، نرخ ارز، منابع بلااستفاده

گزینه ۱

انحصار، مالیات، منابع بلا استفاده، قیمت های بازار و هزینه ها و ارزشگذاری واقعی اجتماعی را منعکس نمی سازند.

بودجه دکتر موسی خانی

انعطاف پذیری نظام مالیاتی بر اثر مالیاتهای تصاعدی امکان پذیر است زیرا، درآمد این مالیاتها:
(سراسری -81)

۱. در دوره های کسادى متناسب با کاهش درآمدها کاهش می یابد.
۲. در دوره های رونق متناسب با افزایش درآمدها افزایش می یابد.
۳. با سرعت بیشتری در دوره های رونق افزایش و در دوره های کسادى کاهش می یابد.
۴. در تمام شرایط اقتصادى ثابت و متناسب با حجم هزینه ها تغییر می نماید.

گزینه ۳

انعطاف پذیری نظام مالیاتی بر اثر مالیاتهای تصاعدی در دوره های رکود و کساد به نسبت بیش از کاهش درآمد مالیات دهندگان (یا درآمد ملی) تنزل و در دوره های رونق و تورمی بیش از افزایش مالیات دهندگان (یا درآمد ملی) فزونی می یابد. در نتیجه دولت در دوره های رونق بیشتر مالیات دریافت می کند و بدین طریق به بهبود و برقراری ثبات اقتصادی کمک می نماید. از این رو به مالیاتهای تصاعدی عنوان تثبیت کننده های خودکار اطلاق می شود.

مالیه دکتر عزیزی

ضریب فزاینده مالیات

(سراسری - ۸۴)

۱. از نظر قدر مطلق برابر با ضریب فزاینده هزینه های دولت است.
۲. برابر با ضریب فزاینده هزینه های دولت است.
۳. یک عدد مثبت، ولی کوچکتر از یک است.
۴. یک عدد منفی است.

گزینه ۴

ضریب فزاینده مالیات یک عدد منفی و کوچکتر از ضریب فزاینده، هزینه های عمومی است. چون ضریب افزایش مالیات $-\frac{b}{1-b}$ و ضریب افزایش هزینه های عمومی برابر $\frac{1}{1-b}$ می باشد.

مالیه دکتر عزیزی

در صورتی که تابع تقاضا عمودی باشد، افزایش مالیات و اضافه بار مالیاتی بر عهده ی خواهد بود

۱. دولت
۲. فقط مصرف کننده
۳. فقط تولید کننده
۴. هر دو گروه مصرف کننده و تولید کننده

گزینه ۲

اگر تابع تقاضای عمودی باشد فاقد کشش می باشد کلاً
افزایش مالیات و اضافه بار مالیاتی به مصرف کننده منتقل
می شود. بنابراین گزینه ۲ صحیح می باشد.

مالیه دکتر عزیزی

کدام یک از اصول زیر، اضافه بار مالیاتی را به حداقل می‌رساند؟

(سراسری - ۸۵)

۱. اصل فایده
۲. اصل توانایی پرداخت
۳. اصل برابری مطلق ایثار
۴. اصل برابری نهایی ایثار

گزینه ۱

طبق اصل فایده، اضافه بار مالیاتی به حداقل می رسد. طبق این اصل، مطلوبیت با فایده نهایی یک کالا برای هر شخص یا هر واحدی که به مقدار موجودی آن کالا افزوده می شود، تقلیل می یابد. در استفاده از این اصل مطلوبیت نهایی اضافه بار مالیاتی کم می شود.

مالیه عمومی دکتر عزیزی

افزایش نرخ مالیات چه تغییری در ضریب فزاینده درآمد ملی ایجاد می کند؟

(سراسری - ۸۵)

۱. بستگی به میزان میل نهایی به مصرف دارد.
۲. افزایش می دهد.
۳. کاهش می دهد.
۴. تغییری نمی کند.

گزینه ۳

افزایش نرخ مالیات باعث کاهش ضریب فزاینده درآمد ملی می شود، چون ضریب افزایش مالیات برابر با $\frac{-b}{1-b+bt}$ است. افزایش نرخ مالیات باعث کاهش ضریب فزاینده درآمد ملی می شود.

t : نرخ مالیات

اقتصاد کلان دکتر نظری

منحنی لافر:

آزاد - ۷۵

(۱) رابطه بین نرخ مالیات و کل مالیات جمع آوری شده را نشان

می‌دهد.

(۲) رابطه بین کل مالیات جمع آوری شده و درآمد را نشان

می‌دهد.

(۳) رابطه بین نرخ مالیات و کل درآمد جامعه را نشان می‌دهد.

(۴) رابطه بین کل مالیات جمع آوری شده و موجودی ثروت

جامعه را نشان می‌دهد.

گزینه ۱

منحنی لافر نشان دهنده رابطه بین نرخ مالیات و کل مالیات جمع آوری شده می باشد.

با فرض مالیات بر درآمد تناسبی، در این صورت درآمدهای دولت:

آزاد - ۷۶

- (۱) در دوره رکود کاهش یافته و در دوره رونق افزایش خواهد یافت.
- (۲) همواره با مخارج دولت برابر است.
- (۳) در دوره بحران افزایش یافته و در دوره رونق کاهش خواهد یافت.
- (۴) با نوسانات اقتصادی هیچگونه تغییری نمی کند.

گزینه ۱

نرخ مالیات مواقعی تناسبی است که بدون توجه به تغییرات مبنای مالیات همیشه ثابت بوده و به یک نسبت مساوی به قسمتهای مختلف و با مقادیر متغیر مبنای مالیات تعلق گیرد. مالیات بر درآمد تناسبی در موقعی که رکود است کاهش یافته و زمانی که رونق اقتصادی می باشد افزایش پیدا خواهد نمود.

کدام یک از سیستم‌های مالیات بر درآمد زیر اثرات نامساعدتری

بر روی عرضه کالا دارد؟

آزاد - ۷۶

(۱) سیستم تصاعدی.

(۲) سیستم تناسبی.

(۳) سیستم تنازلی.

(۴) تمامی سیستم‌های مذکور دارای اثرات یکسانی هستند.

گزینه ۳

سیستم تنازلی اثرات نامساعدی بر روی عرضه کالا خواهد داشت. چون در سیستم مالیاتی تنازلی هرچه مصرف بیشتر باشد مالیات کمتری پرداخت می شود. بنابراین یک سیستم مالیاتی صحیح باید با توجه به مقتضیات زمان و اثرات کلی هر مالیات منفرداً از نرخ های تناسبی و تصاعدی استفاده نماید و حتی الامکان سعی شود از استفاده از مالیاتهایی که اثرات تنازلی دارند خودداری شود.

مالیه عمومی و بودجه / دکتر عزیزی

کدامیک از جملات زیر صحیح است؟

آزاد - ۸۰

- (۱) سیاست مالیاتی بیشتر می‌تواند به هدف‌های ثبات در کوتاه مدت جامه عمل بپوشاند.
- (۲) سیاست مالیاتی کمتر می‌تواند به هدف‌های ثبات در کوتاه مدت جامه عمل بپوشاند.
- (۳) سیاست مالیاتی کمتر می‌تواند به هدف‌های ثبات در بلند مدت جامه عمل بپوشاند.
- (۴) سیاست مالیاتی بیشتر می‌تواند به هدف‌های بلند مدت جامه عمل بپوشاند.

گزینه ۴

سیاست مالیاتی در سطح اشتغال و درآمد ملی مؤثر است. اثرات مالیاتی در یک دوره بلند مدت تحقق می یابد. مصرف و سرمایه گذاری ممکن است با تقلیل میزان مالیاتهای بر درآمد و فروش تشویق گردد. سیاست های مالیاتی هم آهنگ در یک دوره بلندمدت می تواند به ایجاد یک محیط مطلوب و مناسب برای افزایش سرمایه گذاری خصوصی کمک نماید.

جزوه مالیه عمومی / دکتر مشایخی